

ΚΥΠΡΙΑΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

15/10
15/10 2021
ΕΡΜΗΤΗΣ/ΛΑΡΝΑΚΑ

02.10.011.005.001.030 X

Ο ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ: ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Τ.Θ. 24401, 1705 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΤΗΛ.: 22409502 - 22409507
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 8/07/2021

ΑΙΤΗΤΗΣ: ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 8,
7110 ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ_ΛΑΡΝΑΚΑ

ΑΡ. ΑΙΤΗΣΕΩΣ: ΛΑΡ/00089/2019

ΗΜΕΡ. ΛΗΨΕΩΣ: 21/02/2019
Φ/Σχ: 40 54W2

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΟ ΠΑΡΚΟ 2.9MW
ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ:

Αρ. Τεμ.: 484

ΠΟΛΗ/ΧΩΡΙΟ: ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ

109215
ΛΗΘΕΝΚΕ
14 OCT. 2021
ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Handwritten signature

Η Πολεοδομική Αρχή με το παρόν εγκρίνει την αίτηση για πολεοδομική άδεια για την ανάπτυξη που αναφέρεται και πάνω και που περιγράφεται λεπτομερώς στην αίτηση που υποβλήθηκε, με βάση τα σχέδια που έχουν εγκριθεί (με οποιοδήποτε τυχόν τροποποιήσεις που δείχνονται πάνω σε αυτά) και με την προϋπόθεση τηρήσεως των όρων του Διατάγματος που επισυνάπτεται.

- Κιν.: Δ/ση Τ/κ Περιβαλλοντος
- Επαρχιακό Λειτουργό Α/κας
- Τ/κ Πολεοδ. & Οικ/κτων,
- Δ/ση Τ/κ Δασιν,
- Προϊσταμένο Επαρχ. Γρ. Α/κας
- Τ/κ Επιθεωρ. Έργων,
- Πρόεδρος Π.Α.Ε.Γ.
- Επαρχιακό Μηχανικό Α/κας
- Τ/κ Διπλοματω. Έργων

Ε. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ

ΥΠΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΗΣΕΩΣ
Πολεοδομική Αρχή

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Η άδεια αυτή δεν περιλαμβάνει χορήγηση άδειας με βάση τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο ή άλλο Νόμο. Είναι ευθύνη του αιτητή να αποταθεί ξεχωριστά για την εξασφάλιση των άλλων αδειών που απαιτούνται.
2. Αν θεωρείτε ότι τα νόμιμα συμφέροντα σας παραβλάπτονται από την απόφαση αυτή, μπορείτε, μέσα σε 30 μέρες το αργότερο από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης, να υποβάλετε Ιεραρχική Προσφυγή στο Υπουργείο Εσωτερικών. Η Προσφυγή ασκείται με την κατάθεση εγγράφου μέσα στην ίδια προθεσμία, στο Υπουργείο Εσωτερικών, που περιέχει τους λόγους για τους οποίους γίνεται η Προσφυγή και με κοινοποίηση, μέσα στην ίδια προθεσμία, αντιγράφου της Προσφυγής στην Πολεοδομική Αρχή.
3. Για να καταστεί δυνατή η εξέταση της Ιεραρχικής Προσφυγής θα πρέπει να καταβάλετε στο γραφείο της Πολεοδομικής Αρχής τα δικαιώματα που έχουν καθοριστεί για τις Ιεραρχικές Προσφυγές, με βάση τους περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμούς του 2013 (Ε.Σ.Π. 29/2013) και να επισυνάψετε αντίγραφο της απόδειξης στην Ιεραρχική Προσφυγή που θα υποβληθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών.

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

=====

Αρ. Αιτήσεως : ΛΑΡ/00089/2019
ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ : ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ

- (12) Η ανάπτυξη να μην τεθεί σε χρήση εκτός αν εκτελεστούν όλοι οι όροι της άδειας αυτής.
- (40) Η ανάπτυξη να πραγματοποιηθεί στη θέση που δείχνεται στα εγκριμένα σχέδια.
- (500) Η παρούσα πολεοδομική άδεια αφορά ανάπτυξη για τη δημιουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 2.96 MW με υποστηρικτικές χρήσεις [βοηθητική οικοδομή (δωμάτιο Α.Η.Κ. και αποθήκη/γραφείο)], εντός του κρατικού τεμαχίου με αρ. 484 (μέρος), Φ/Σχ. 45/54 W1 & W2, Τμήμα 29, στον Δήμο Αραδίππου.
- (501) Η άδεια αυτή είναι περιορισμένης χρονικής διάρκειας και θα ισχύει για περίοδο πέντε (5) χρόνων. Η δυνατότητα παράτασης της ισχύος της άδειας αυτής θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο θα υπάρχει σε ισχύ άδεια παραγωγής από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (Ρ.Α.Ε.Κ.) η οποία να καλύπτει χρονική περίοδο εντός της πιστοποιημένης διάρκειας ζωής του βασικού εξοπλισμού του πάρκου. Η σχετική αίτηση για παράταση της ισχύος της παρούσας προσωρινής άδειας θα πρέπει να υποβληθεί 3 μήνες πριν από την λήξη της.
- (502) Δεν θα υποβληθεί αίτηση για εξασφάλιση άδειας οικοδομής πριν την ολοκλήρωση της διαδικασίας εκμίσθωσης του κρατικού τεμαχίου αρ. 484 (μέρος) με την υπογραφή της σχετικής Σύμβασης Μίσθωσης (Αντίγραφο της σχετικής απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου καθ' όσον αφορά την εκμίσθωση της κρατικής γης, επισυνάπτεται ως Παράρτημα 1).
- (503) Σε περίπτωση διακοπής της παραγωγής ενέργειας ή λειτουργίας του φωτοβολταϊκού πάρκου, όλες οι εγκαταστάσεις του πάρκου να αποξηλωθούν και απομακρυνθούν και να αποκατασταθεί το τοπίο μέσα σε καθορισμένη χρονική προθεσμία, σύμφωνα με τις οδηγίες της Αρμόδιας Αρχής.
- (504) Σε καμιά περίπτωση οποιοδήποτε μέρος των οικοδομών ή και των εγκαταστάσεων, ή επιχωμάτωση, σε ύψος μεγαλύτερο από 1,20μ. από τη στάθμη του φυσικού συνεχόμενου εδάφους, να ανεγερθεί / εκτελεστεί σε απόσταση μικρότερη από 6,00μ. από τα σύνορα του / των τεμαχίου/ων εκτός από τις περιπτώσεις όπου ειδικά αναγράφεται διαφορετικά πάνω στα εγκριμένα σχέδια ή περιγράφεται σε άλλο όρο της άδειας.
- (505) Να αφεθεί είσοδος / έξοδος οχημάτων μόνο στη θέση και με το πλάτος που δείχνεται στα εγκριμένα σχέδια.

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

=====

- (506) Να διαμορφωθεί και διατηρείται στο τεμάχιο, τουλάχιστον ένας (1) χώρος στάθμευσης.
- (507) Να τηρηθούν όλοι οι όροι / προϋποθέσεις:
- i) του Προϊστάμενου Επαρχιακού Γραφείου Λάρνακας Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας (όπως αυτοί διατυπώνονται στην επιστολή του ημερομηνίας 15.4.2019),
  - ii) του Προέδρου της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (όπως αυτοί διατυπώνονται στην επιστολή του ημερομηνίας 17.4.2019),
  - iii) του Επαρχιακού Μηχανικού Λάρνακας Τμήματος Δημοσίων Έργων (όπως αυτοί διατυπώνονται στην επιστολή του ημερομηνίας 24.4.2019),
  - iv) του Διευθυντή Τμήματος Δασών (όπως αυτοί διατυπώνονται στην επιστολή του ημερομηνίας 5.7.2019),
  - v) του Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος (όπως αυτοί διατυπώνονται στη σχετική Γνωμάτευση που εκδόθηκε στις 9.4.2020),
- που επισυνάπτονται ως Παράρτημα 2 και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας άδειας.
- (508) Πριν την έκδοση της άδειας οικοδομής να υποβληθούν προς έγκριση στο Τμήμα Δημοσίων Έργων, Μελέτη Αντανάκλασης καθώς επίσης και ο τελικός σχεδιασμός της διαχείρισης των όμβριων υδάτων (όροι 4 και 5 της Περιβαλλοντικής Γνωμοδότησης).
- (509) Η περίφραξη να τοποθετηθεί στη θέση που δείχνεται στο εγκεκριμένο χωροταξικό σχέδιο και να κατασκευαστεί σύμφωνα με τα εγκεκριμένα σχέδια (χωροταξικό σχέδιο και σχέδιο λεπτομέρειας περίφραξης), καθώς και τον όρο αρ. 14 της Περιβαλλοντικής Γνωμοδότησης.
- (510) Η εγκατάσταση του φωτοβολταϊκού συστήματος να προσαρμόζεται στη φυσική κλίση του εδάφους του τεμαχίου. Σε περίπτωση που θα απαιτηθούν εκσκαφές και επιχωματώσεις, οι υψομετρικές διαφορές που θα προκύψουν να μην υπερβαίνουν το 1.50μ.
- (511) Πριν την έναρξη λειτουργίας της ανάπτυξης οι αιτητές να αποταθούν στις Αρμόδιες Αρχές/Υπηρεσίες για να εξασφαλίσουν τις εγκρίσεις που πιθανόν να απαιτούνται από άλλες νομοθεσίες και να τηρηθούν όλοι οι όροι / προϋποθέσεις που τυχόν τεθούν.
- (512) Κατά τη διεξαγωγή των εργασιών υλοποίησης της ανάπτυξης και κατά τη λειτουργία της να ληφθεί πρόνοια ώστε να μην επηρεαστούν γειτονικές ιδιοκτησίες και το ευρύτερο φυσικό περιβάλλον και να διασφαλιστούν τα δικαιώματα τρίτων προσώπων.

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

(513) Σε περίπτωση σύγκρουσης ή ασυμβατότητας μεταξύ των σχεδίων της παρούσας άδειας και των όρων αυτής υπερισχύουν οι όροι της άδειας.

Σημειώσεις προς τους Αιτητές και την Αρμόδια Αρχή

1. Σε περίπτωση που απαιτείται τροποποίηση των εγκριμένων με την παρούσα Πολεοδομική Άδεια σχεδίων λόγω εφαρμογής των Οικοδομικών Κανονισμών ή απόψεων άλλων Τμημάτων / Υπηρεσιών για τις οποίες απαιτείται η χορήγηση νέας Πολεοδομικής Άδειας / Έγκρισης να υποβληθούν στην Πολεοδομική Αρχή τροποποιημένα σχέδια για έγκριση.
2. Επισύρεται η προσοχή σας ειδικά στο περιεχόμενο του όρου (507), που σχετίζεται μεταξύ άλλων και με την Γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής, η οποία θα παρακολουθεί την εφαρμογή των όρων / μέτρων που περιέχονται στην Περιβαλλοντική Γνωμάτευση.

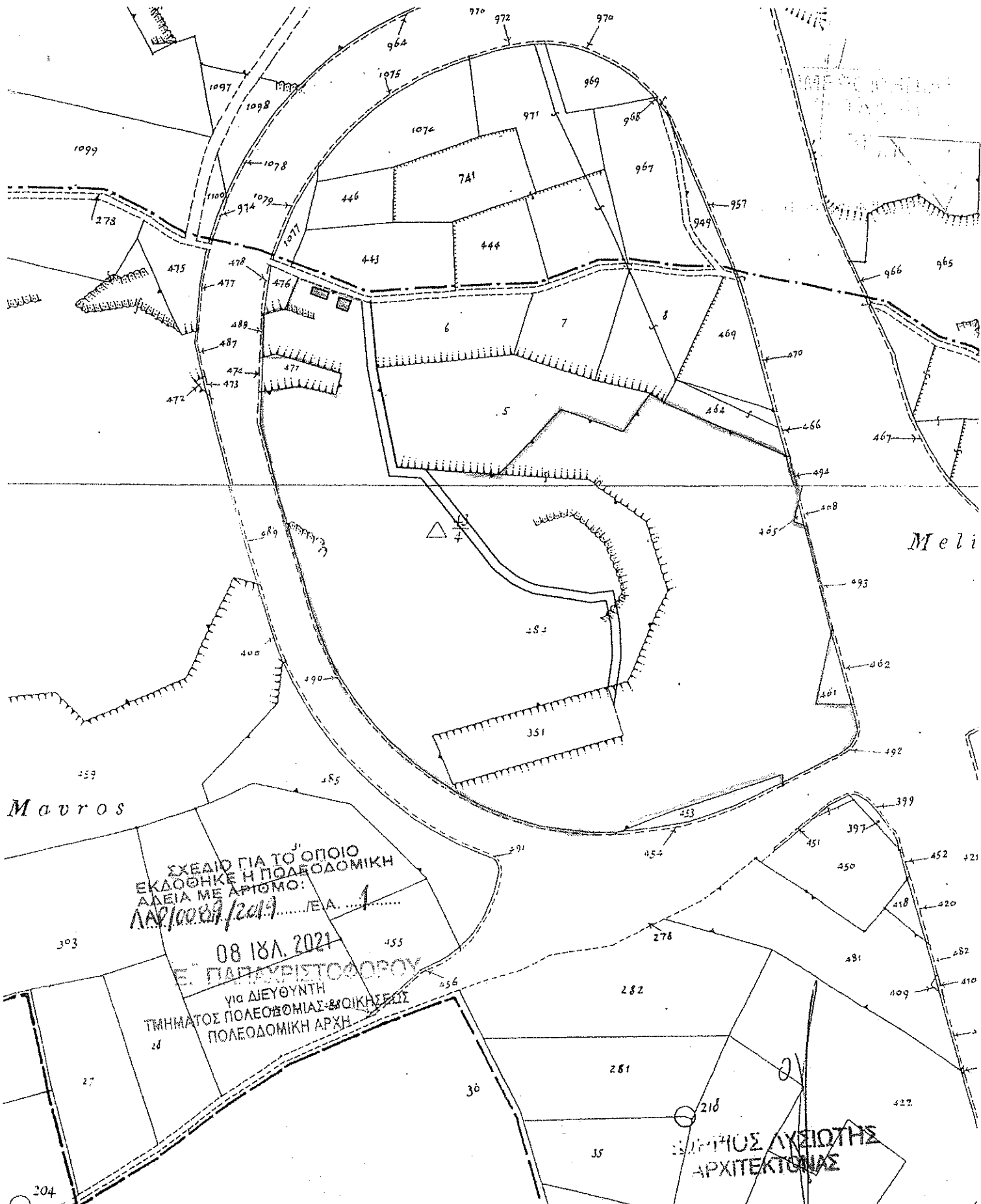
Ε. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΦΟΡΟΥ

(Ελευθερία Παπαχριστοφόρου)
για Διευθυντή
Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΜΜ/ΚΧΓ
08.07.2021

Μαυρος

Meli

ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΟΠΟΙΟ
ΕΚΔΟΘΗΚΕ Η ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ
ΑΔΕΙΑ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟ:
ΛΑΡ/100229/2019...../Ε.Α. 1

08 ΙΑΝ. 2021

Ε. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΔΟΡΟΥ
για ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΘΟΜΙΑΣ-ΒΟΥΚΗΣΕΩΣ
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΑΣ

ΕΠΙΣΗΜΟ ΚΤΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Πόλη ή χωριό **ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ**
Τμήμα **29**

Ενορία **ΑΓ.ΦΑΝΟΥΡΙΟΣ**
Φύλλο Σχέδιο **40/54W2&W1**

Κλίμακα 1:2500

Μέτρα 50 0 50 100 150 200 Μέτρα

Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας

Απαγορεύεται οποιαδήποτε ανατύπωση

Κ

327

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Νικητής
Βραβείου
Καινοτομίας ΟΕΒ
Ευρωπαϊκής Δημόσιας
Ταυτότητας 2018

ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΟΜΕΤΡΙΑΣ
ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ
Τ.Θ. 40106, 6301 ΛΑΡΝΑΚΑ

Αρ. Φακ.: ΑΔΧ11/2017
Αρ. Τηλ.: 24803370
Αρ. Φαξ: 24304291
Ηλεκτρ. Ταχ.: ladlo@dls.moi.gov.cy

17 Μαρτίου, 2021

ΣΥΣΤΗΜΕΝΗ

Δήμαρχο Αραδίππου
Λεωφόρος Σταδίου αρ. 8
Τ.Κ.45024
7110 Αραδίππου

Κύριε,

Αναφέρομαι στην αίτηση σας με αριθμό φακέλου ΑΔΧ11/2017, για εκμίσθωση κρατικής γης στην Ενορία Άγιος Φανούριος του Δήμου Αραδίππου και σας πληροφορώ ότι το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεδρία του που έγινε στις 20/01/2021 (α/α 2/2020/Β/54), έλαβε την απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο αρ. 2.

2. Ενέκρινε την εκμίσθωση προς τον Δήμο Αραδίππου, του μέρους της κρατικής γης με αριθμό τεμαχίου 484, του Τμήματος 29, του Κτηματικού Σχεδίου 40/54W2, της Ενορίας Άγιος Φανούριος, του Δήμου Αραδίππου, έκτασης 46.866 τετραγωνικών μέτρων, όπως φαίνεται με κίτρινο χρώμα στο σχετικό σχέδιο που καθορίζεται με ψηφίο Α και σύμφωνα με τους όρους που περιέχονται στις Συμβάσεις Μίσθωσης για παρόμοιους σκοπούς και με τους πιο κάτω επιπρόσθετους όρους:

(α) Η εκμίσθωση να είναι για περίοδο τριάντα τριών (33) χρόνων και το ετήσιο αγοραίο μίσθωμα να καθοριστεί μετά από εκτίμηση από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, σε τιμές ημερομηνίας διάθεσης, χωρίς επαναφορά στο Υπουργικό Συμβούλιο.

(β) Οι αιτητές έχουν το δικαίωμα να υπεκμισθώσουν στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου τμήμα της υπό εκμίσθωση κρατικής γης, το οποίο να αντιπροσωπεύει τον αναγκαίο χώρο για ανέγερση ηλεκτρικών υποσταθμών, καθώς και των δικαιωμάτων διάβασης, τοποθέτησης, χρήσης και συντήρησης υπογείων καλωδίων, έναντι του μισθώματος των (€10) δέκα Ευρώ τον χρόνο, για όσο χρονικό διάστημα το Φωτοβολταϊκό σύστημα (πάρκο) θα βρίσκεται σε λειτουργία και διασυνδεδεμένο με το Δίκτυο της ΑΗΚ. Ο αναγκαίος χώρος, μαζί με τα πιο πάνω δικαιώματα, θα καθοριστούν σύμφωνα με σχετικούς όρους που θα επιβληθούν στα πλαίσια χορήγησης της Πολεοδομικής Άδειας, η οποία θα χορηγηθεί μετά την έκδοση της παρούσας απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου.

.../2

Οι Μισθωτές να προσκομίσουν τη Συμφωνία υπεκμίσθωσης στην ΑΗΚ, στο Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Λάρνακας μετά την υπογραφή της και το αργότερο εντός ενός έτους από την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης Μίσθωσης.

- (γ) Οι Μισθωτές να προβούν στην εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος (πάρκου) ισχύος 2.96MW, μέσα σε προθεσμία τριών (3) χρόνων από την ημερομηνία υπογραφής της σχετικής Σύμβασης Μίσθωσης, αφού εξασφαλίσουν εκ των προτέρων όλες τις απαιτούμενες από τη Νομοθεσία άδειες από τις αρμόδιες Αρχές και να προσκομίσουν, στο Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Λάρνακας, εντός της ίδιας πιο πάνω προθεσμίας, την άδεια κατασκευής, την άδεια λειτουργίας του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της ΡΑΕΚ, την πολεοδομική άδεια και την άδεια οικοδομής από τις αρμόδιες Αρχές. Τυχόν έγκριση παράτασης της άδειας λειτουργίας της ΡΑΕΚ, σε προθεσμία τριών μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της και το πιστοποιητικό έγκρισης της οικοδομικής άδειας από την αρμόδια οικοδομική Αρχή αμέσως μετά την έκδοσή του.
- (δ) Η κρατική γη να χρησιμοποιείται αποκλειστικά και μόνο για βιομηχανικούς σκοπούς, ήτοι για εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος (πάρκου) ισχύος 2.96MW.
- (ε) Ο καθένας από τους συμβαλλόμενους έχει δικαίωμα να αξιώνει αναθεώρηση του ύψους του ετήσιου μισθώματος κάθε πέντε (5) χρόνια. Η αξίωση για αναθεώρηση υποβάλλεται εγγράφως στον άλλο συμβαλλόμενο έξι τουλάχιστον μήνες πριν από την ημερομηνία από την οποία αξιώνεται η αναθεώρηση.
- (στ) Σε περίπτωση αναθεώρησης σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, το ετήσιο μίσθωμα θα καθορίζεται σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διάθεση) Κανονισμών του 1989-2017 (Κ.Δ.Π.173/89) και τροποποιητικών Κανονισμών ή σύμφωνα με άλλες νομοθετικές διατάξεις που θα ισχύουν κατά το χρόνο αναθεώρησης του μισθώματος, νοουμένου ότι η Σύμβαση Μίσθωσης θα βρίσκεται σε ισχύ.
- (ζ) Οι Μισθωτές δεν δικαιούνται να απαιτήσουν οποιαδήποτε αποζημίωση από τον Ιδιοκτήτη είτε για τα έξοδα που θα υποβληθούν για τις βελτιώσεις που θα επιφέρουν πάνω στην κρατική γη, είτε για τις κατασκευές/οικοδομήματα που θα ανεγερθούν, είτε για την απώλεια εισοδήματος, ανεξαρτήτως του αν οι αιτητές εξασφαλίσουν όλες τις άδειες που απαιτούνται από τη σχετική νομοθεσία, επειδή υπάρχει το ενδεχόμενο λόγω μη εφαρμογής συγκεκριμένου καθεστώτος στήριξης την περίοδο ολοκλήρωσης του φωτοβολταϊκού συστήματος, το σύστημα να μην μπορεί να ενωθεί με το δίκτυο και να λειτουργήσει, είτε για οποιονδήποτε άλλο λόγο.
- (η) Σε περίπτωση τερματισμού/λύσης της Σύμβασης Μίσθωσης, οι Μισθωτές δεν δικαιούνται να απαιτήσουν οποιαδήποτε αποζημίωση από τον Ιδιοκτήτη, είτε για τα έξοδα που θα υποβληθούν για τις βελτιώσεις που θα επιφέρουν πάνω στην κρατική γη, είτε για οποιεσδήποτε κατασκευές/οικοδομήματα, είτε για τις μελέτες που θα απαιτούνται, είτε για την απώλεια εισοδήματος, σαν συνέπεια του τερματισμού της Σύμβασης Μίσθωσης.

- (θ) Οι αιτητές μετά την κοινοποίηση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, να ζητήσουν τη χορήγηση Πολεοδομικής Άδειας από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και να προσκομίσουν την εκδοθείσα Πολεοδομική Άδεια στο Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Λάρνακας.
- (ι) Σε περίπτωση που οι Μισθωτές επιθυμούν τον τερματισμό / λύση της Σύμβασης Μίσθωσης πριν την ημερομηνία λήξης της, οφείλουν να ενημερώσουν γραπτώς τον Ιδιοκτήτη, έξι τουλάχιστον μήνες προηγουμένως.
- (ια) Σε περίπτωση που η ΡΑΕΚ, για οποιοδήποτε λόγο σύμφωνα με τους εκάστοτε περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτισμού Νόμους και με τους απορρέοντες από αυτούς Κανονισμούς, μόνιμα ανακαλέσει την άδεια κατασκευής ή λειτουργίας του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η Σύμβαση Μίσθωσης λύεται / τερματίζεται αυτόματα.
- (ιβ) Σε περίπτωση που η άδεια κατασκευής ή άδεια λειτουργίας του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της ΡΑΕΚ τερματιστεί ή ανακληθεί για οποιοδήποτε λόγο, οι Μισθωτές οφείλουν να ειδοποιήσουν τον Ιδιοκτήτη με σχετική επιστολή.
- (ιγ) Σε περίπτωση τερματισμού / λύσης της Σύμβασης Μίσθωσης σύμφωνα με τις πιο πάνω παραγράφους, τότε τυγχάνουν εφαρμογής οι συνήθεις πρόνοιες για απόδοση στον Ιδιοκτήτη του κτήματος σε καλή κατάσταση και αφού προηγουμένως μετακινήσει τα φωτοβολταϊκά πλαίσια, βάσεις κλπ. σύμφωνα και προς πλήρη ικανοποίηση των αρμοδίων Αρχών.
- (ιδ) Οι αιτητές θα συμμορφωθούν με οποιουδήποτε άλλους όρους τεθούν από τα αρμόδια Τμήματα / Υπηρεσίες και δεν περιλαμβάνονται στους πιο πάνω όρους.

Νοείται ότι:

(α) Αν οι αιτητές δεν αποδεχθούν την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με έγγραφη δήλωση / συγκατάθεση τους εντός προθεσμίας ενός μηνός από την ημερομηνία που θα κληθεί προς τούτο ή

(β) αν οι αιτητές δεν προσέλθουν να υπογράψουν την Σύμβαση Μίσθωσης και να φροντίσουν την χαρτοσήμανση της Συμφωνίας, να καταβάλουν το πρώτο ετήσιο μίσθωμα ή σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τους πιο πάνω όρους, εντός προθεσμίας τριών μηνών από την ημερομηνία που θα κληθούν προς τούτο, η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να ανακληθεί αυτόματα χωρίς επαναφορά στο Υπουργικό Συμβούλιο.

3. Νοείται επίσης, ότι η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) σε περίπτωση ανάκλησης της Άδειας Κατασκευής / Εξαίρεση από την Άδεια Κατασκευής ή Λειτουργίας του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, θα πρέπει να ενημερώσει την Επαρχιακό Κτηματολογικό Λειτουργό Λάρνακας, για να προβεί στις ανάλογες ενέργειες για λύση / τερματισμό της Σύμβασης Μίσθωσης.

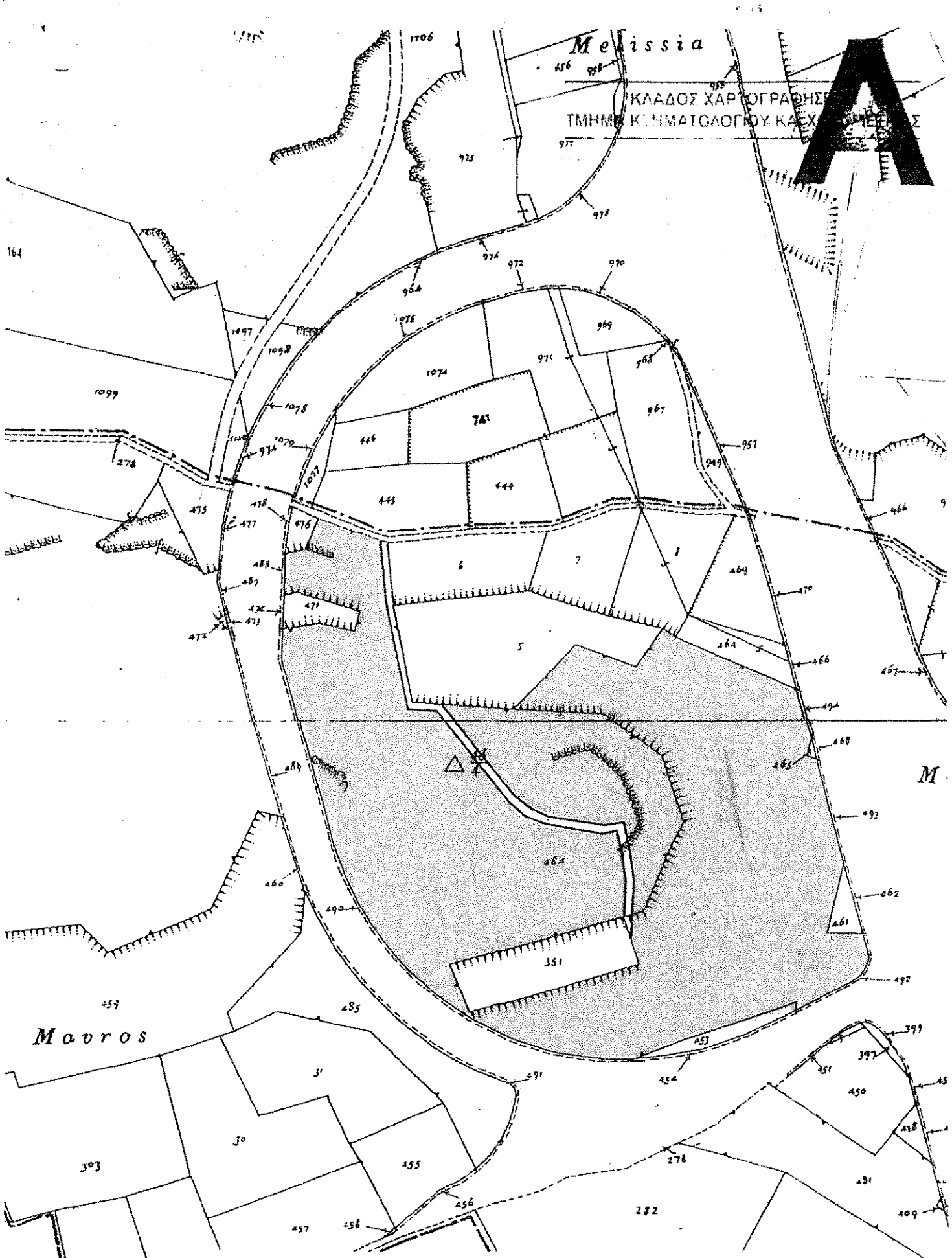
4. Ενόψει των πιο πάνω παρακαλώ όπως με πληροφορήσετε γραπτώς, κατά πόσον αποδέχεστε την πιο πάνω απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με όλους τους σχετικούς όρους, εντός προθεσμίας ενός μηνός από την ημερομηνία ταχυδρόμησης της παρούσας επιστολής, διαφορετικά θα θεωρηθεί ότι δεν αποδέχεστε την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και η αίτηση σας θα απορριφθεί αυτόματα και χωρίς άλλη ειδοποίηση.

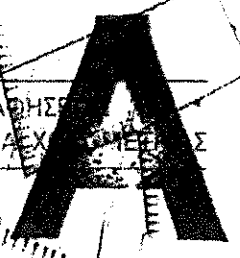
(ΜΑΡΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Για Επαρχιακό Κτηματολογικό
Λειτουργό Λάρνακα

Κοινοποίηση: Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας
Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ)
Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου
✓ Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως
Τμήμα Περιβάλλοντος
Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας
Τμήμα Δημοσίων Έργων
Τμήμα Δασών
Τμήμα Γεωργίας
Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
Έπαρχο Λάρνακας

Melissia
 ΚΛΑΔΟΣ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣ
 ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΟΜΕΤΡΗΣΕΩΣ

M

ΕΠΙΣΗΜΟ ΚΤΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

27 Πόλη ή χωριό ΑΓΙΑΔΗΠΟΥ Ενορία ΑΙ ΘΕΑΝΟΥΡΙΩΝ
 Τμήμα 79 Φύλλο Σχέδιο 401/Α W2 7

Κλίμακα 1:2500

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ... 2 ...

ΛΑΡ/89/19
(σεκρέτα)

Κα Μ. Χοτζή

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ
Τ.Θ. 40136, 6301 ΛΑΡΝΑΚΑ

Κα Β. Π. Χρ. Μουκ

Κα Μ. Μ. Χοτζή

24/4 @

μω
24/4

25/4

ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αρ. Φακ.: 05.33.002.001
Κωδ. Μηχανογρ.: 13307
Αρ. Τηλ.: 24805319
Αρ. Φαξ: 24305130
Ηλεκτρ. Διεύθυνση: dliolar@dli.mlsi.gov.cy
Ιστοσελίδα: www.mlsi.gov.cy/dli

15.04.2019

Διευθύντρια Τμήματος Πολεοδομίας & Οικήσεως, ✓
1454. Λευκωσία

Αίτηση για Νέο υποστατικό - Πολεοδομική Άδεια

Αιτούμενη χρήση: Φωτοβολταϊκό Πάρκο 2,9MW

Αιτητής: Δήμος Αραδίππου

Αρ. Αίτησης: ΛΑΡ/89/2019

Τόπος Ανέγερσης: Αρ. Τεμ.: 484 - Φ./Σχ.: 40/54W2 & 40/54W1

Περιοχή: Δήμος Αραδίππου, Επαρχία Λάρνακας

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. ΛΑΡ/89/2019 και ημερ. 27.3.2019, σχετικά με τις απόψεις του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας για το πιο πάνω θέμα και παρακαλώ όπως σε περίπτωση που χορηγήσετε στον αιτητή την αιτούμενη άδεια συμπεριλάβετε τους όρους που επισυνάπτονται ως Παράρτημα Α ως ακολούθως:

(α) **Παράρτημα Α:**

Όροι που τέθηκαν με βάση τις πρόνοιες της Νομοθεσίας για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία.

Τα σχέδια και άλλα σχετικά έγγραφα που λήφθηκαν μαζί με την εν λόγω αίτηση, σας επιστρέφονται συνημμένα.

Για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις μπορείτε να επικοινωνείτε με την κα Μαρία Κρανιδιώτου, Επιθεωρήτρια Εργασίας 1ης τάξης στο τηλ. 24805319.

(Ιωάννης Πίσσης)

Προϊστάμενος Επαρχιακού Γραφείου

Αίτηση για Νέο υποστατικό - Πολεοδομική Άδεια
Αιτητής: Δήμος Αραδίππου
Αρ. Αίτησης: ΛΑΡ/89/2019

Η ΠΕΡΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Προκαταρκτική Σημείωση. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας επιφυλάσσεται να επιβάλει επιπρόσθετους όρους που αφορούν την ειδική χρήση του υποστατικού ή σε περίπτωση που εγκατασταθούν σε αυτό μηχανήματα ή άλλος εξοπλισμός.

Οι πιο κάτω όροι τίθενται από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, σύμφωνα με τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους του 1996 έως (Αρ. 2) του 2015 και τους σχετικούς Κανονισμούς που εκδόθηκαν με βάση τους νόμους αυτούς καθώς και τον περί Πετρελαιοειδών Νόμο (Κεφ.272) και τους Κανονισμούς που εκδόθηκαν κάτω από τον Νόμο αυτό.

Οι όροι 1 - 9 αναφέρονται ειδικότερα στις διατάξεις των περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμών του 2015 (Κ.Δ.Π.410/2015) και αφορούν τις κατασκευαστικές εργασίες (αρχικές και μεταγενέστερες καθόλη τη διάρκεια της ζωής του υποστατικού / κτηριακών εγκαταστάσεων).

Οι όροι 10 - 25 αναφέρονται κυρίως στις διατάξεις των περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμών του 2002 και 2004 (Κ.Δ.Π.174/2002 και Κ.Δ.Π.494/2004) καθώς και σε άλλες σχετικές διατάξεις της Νομοθεσίας.

Η συμμόρφωση με τους πιο κάτω όρους αποτελεί υποχρέωση των ιδιοκτητών ή και των κατόχων των υποστατικών σε σχέση με την εξέταση της παρούσας αίτησης και θα ελεγχθεί τόσο κατά το στάδιο της εξέτασης τυχόν αίτησης που θα υποβάλετε για σκοπούς έκδοσης Πιστοποιητικού Έγκρισης, όσο και σε μελλοντικές επιθεωρήσεις που θα διεξάγονται από Επιθεωρητές Εργασίας του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.

1. Συντονιστές Ασφάλειας και Υγείας

1.1. Συντονιστής Μελέτης¹

Πριν από την έναρξη της μελέτης του έργου πρέπει να οριστεί Συντονιστής για τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου (Συντονιστής Μελέτης) ο οποίος θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να συντονίσει την εφαρμογή, από τους μελετητές του έργου, των αρχών πρόληψης σε θέματα ασφάλειας και υγείας στα στάδια σύλληψης, επεξεργασίας και εκπόνησης της μελέτης και να καταρτίσει ή να αναθέσει την κατάρτιση του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) καθώς και την κατάρτιση και αναπροσαρμογή του Φάκελου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ). Ο Συντονιστής Μελέτης ορίζεται με γραπτή συμφωνία από τον κύριο του έργου ή τον μελετητή ολόκληρου του έργου, κατέχει τα απαιτούμενα προσόντα και εκτελεί τα καθήκοντα που καθορίζονται στη σχετική νομοθεσία. Σε κάθε περίπτωση ο κύριος του έργου διασφαλίζει τον ορισμό του Συντονιστή.

¹ Ισχύει για αναπτύξεις όπου προβλέπεται ή θα εκτελεστούν εργασίες από περισσότερους του ενός εργολάβου ή υπεργολάβου όπου απαιτείται εκ των Προτέρων Γνωστοποίηση.

Ο Συντονιστής Μελέτης πρέπει να διαθέτει επαρκή μέσα και πόρους για τη διαχείριση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας σε σχέση με την εκπόνηση της μελέτης, το σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και την προετοιμασία της εκτέλεσης του έργου.

1.2. Συντονιστής Εκτέλεσης²

Πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου, πρέπει να οριστεί Συντονιστής για τα θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου (Συντονιστής Εκτέλεσης), ο οποίος θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να συντονίζει την εφαρμογή των αρχών πρόληψης και του ΣΑΥ από τους εργολάβους και υπεργολάβους καθώς και τη συνεργασία μεταξύ των εργολάβων και υπεργολάβων κατά την εκτέλεση των εργασιών. Επίσης, πρέπει να αναπροσαρμόζει το ΣΑΥ και ΦΑΥ σε συνεργασία με τον Συντονιστή Μελέτης, όπου αυτό απαιτείται.

Ο Συντονιστής Εκτέλεσης ορίζεται, με γραπτή συμφωνία, από τον εργολάβο ολόκληρου του έργου ή από τον κύριο του έργου, όταν δεν υπάρχει εργολάβος ολόκληρου του έργου, κατέχει τα απαιτούμενα προσόντα και εκτελεί τα καθήκοντα που καθορίζονται στους πιο πάνω Κανονισμούς. Σε κάθε περίπτωση ο κύριος του έργου διασφαλίζει τον ορισμό του Συντονιστή.

Για εργοτάξια έργων Πρώτης Τάξης, σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων Νόμων του 2001 έως 2013, πρέπει να οριστεί Συντονιστής Εκτέλεσης σε πλήρη απασχόληση.

Ο Συντονιστής Εκτέλεσης πρέπει να διαθέτει τα απαιτούμενα μέσα και την αρμοδιότητα για την εκτέλεση των καθηκόντων του χωρίς να επηρεάζεται από ενδεχόμενες συγκρούσεις συμφερόντων.

2. Σχέδιο και Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας

Πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου πρέπει να εκπονηθεί κατάλληλο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και να καταρτιστεί ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ), όπου αυτά εφαρμόζονται. Τα έγγραφα αυτά πρέπει να εκπονηθούν στο στάδιο της μελέτης του έργου και να αναπροσαρμόζονται καθόλη τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών.

2.1. Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ)

Το ΣΑΥ αναφέρεται στις εργασίες εκτέλεσης του έργου.

Το περιεχόμενο του ΣΑΥ καθορίζεται στη σχετική νομοθεσία. Στο ΣΑΥ πρέπει να καθορίζονται, μεταξύ άλλων, με βάση τις γραπτές εκτιμήσεις των κινδύνων και λαμβανομένου υπόψη του χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης του έργου, τα ειδικά μέτρα για τις εργασίες που προγραμματίζονται ή/και αναμένονται να πραγματοποιηθούν. Τα ειδικά μέτρα περιλαμβάνουν τις μεθόδους εργασίας, τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα και άλλες διευθετήσεις για τη διαχείριση και αντιμετώπιση των κινδύνων που ενέχονται στις διάφορες φάσεις, δραστηριότητες και θέσεις εργασίας εκτέλεσης του έργου για την προστασία των προσώπων στην εργασία ή/και άλλων προσώπων που τυχόν να επηρεαστούν. Επίσης, πρέπει να περιλαμβάνει τους κανόνες που θα εφαρμόζονται στο εργοτάξιο και τις εργασίες για τις οποίες πρέπει να υποβάλλεται ασφαλής μέθοδος

² Ισχύει για αναπτύξεις όπου προβλέπεται ή θα εκτελεστούν εργασίες από περισσότερους του ενός εργολάβου ή υπεργολάβου όπου απαιτείται εκ των Προτέρων Γνωστοποίηση.

εργασίας ή και να εφαρμόζεται σύστημα γραπτής άδειας εργασίας καθώς και οι διαδικασίες έγκρισης. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στους κινδύνους που προκύπτουν από την ταυτόχρονη διεξαγωγή των εργασιών.

Το ΣΑΥ πρέπει να αναπροσαρμόζεται ανάλογα με την εξέλιξη των εργασιών και τις αλλαγές που επέρχονται πριν από την έναρξη και καθόλη τη διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών.

Το ΣΑΥ δηλαδή τα απαιτούμενα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα, περιλαμβανομένων ειδικών μελετών ή τα αποτελέσματα επισκοπήσεων, των ειδικών μέτρων, καθώς και άλλων διευθετήσεων για τη διαχείριση και για την αντιμετώπιση των κινδύνων, ενσωματώνονται στη μελέτη, τα κατασκευαστικά σχέδια, τις τεχνικές προδιαγραφές προκήρυξης, τους όρους και τις απαιτήσεις των συμβολαίων ανάθεσης του έργου.

2.2. Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ)

Ο ΦΑΥ αναφέρεται στις μελλοντικές εργασίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του έργου.

Ο ΦΑΥ καταρτίζεται σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά του έργου και περιλαμβάνει τα πραγματικά στοιχεία του έργου όπως αυτό εκτελέστηκε. Πρέπει να περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τα ενημερωμένα σχέδια του έργου όπως αυτό έχει κατασκευαστεί, πληροφορίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφάλειας και υγείας, τους προβλεπόμενους κινδύνους που έχουν σχέση με τις εργασίες τακτικής ή έκτακτης συντήρησης ή άλλες μεταγενέστερες εργασίες καθ' όλη τη μελλοντική ζωή του έργου, καθώς και τις μεθόδους εργασίας και τα διαθέσιμα μέσα για την ασφαλή εκτέλεση των εργασιών αυτών.

Ο ΦΑΥ αναπροσαρμόζεται μετά το πέρας των εργασιών και παραδίδεται στον κύριο του έργου με μέριμνα του Συντονιστή Μελέτης ή/και του Μελετητή ή/και του Επιβλέποντα του έργου, εντός τριών μηνών μετά την παράδοση του έργου προς χρήση.

3. Χωροταξικό σχέδιο

Πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου πρέπει να ετοιμαστεί χωροταξικό σχέδιο του χώρου του εργοταξίου στο οποίο καθορίζονται και περιγράφονται, μεταξύ άλλων, τα όρια περιήφραξης του χώρου του εργοταξίου περιλαμβανομένου του χώρου αποθήκευσης των υλικών και του εξοπλισμού, οι οδοί κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων, οι χώροι αποθήκευσης των υλικών, του εξοπλισμού και των άχρηστων υλικών, οι χώροι των γραφείων του εργοταξίου, οι είσοδοι και έξοδοι του εργοταξίου, οι θέσεις εγκατάστασης των γερανών, οι θέσεις εγκατάστασης των ικριωμάτων, οι χώροι υγιεινής, καθαρισμού, αποδυτηρίων και λήψης γευμάτων για τους εργαζόμενους.

4. Εκ των Προτέρων Γνωστοποίηση Εργοταξίου³

Δεκατέσσερις (14) ημέρες πριν από την έναρξη των εργασιών θα πρέπει να διαβιβαστεί στο αρμόδιο Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας η «εκ των Προτέρων Γνωστοποίηση Εργοταξίου», όπου αυτό εφαρμόζεται. Το σχετικό έντυπο είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ και στα Επαρχιακά Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας σε έντυπη μορφή. Η «εκ των Προτέρων Γνωστοποίηση Εργοταξίου» θα πρέπει να συνοδεύεται με τα πιο κάτω έγγραφα⁴:

³ Για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που υπερβαίνει τις τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα απασχολούνται ταυτόχρονα περισσότερα από είκοσι (20) πρόσωπα στην εργασία ή όταν ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα πεντακόσια (500) ημερομίσθια. Το έντυπο της Γνωστοποίησης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ.

⁴ Δείγματα των εγγράφων αυτών είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ.

- 4.1 Υπογραμμένη Δήλωση από τον κύριο του έργου, τον επιβλέποντα και τον εργολάβου του έργου ότι έχουν ενημερωθεί για τις υποχρεώσεις τους όπως προβλέπει η σχετική νομοθεσία.
- 4.2 Συμφωνητικό έγγραφο⁵ ορισμού των Συντονιστών μελέτης⁶ και εκτέλεσης⁷ και γραπτή αποδοχή του διορισμού εκ μέρους τους.
- 4.3 Υπογραμμένη δήλωση από το Συντονιστή μελέτης ότι εκπόνησε το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) ή/και ανάθεσε την εκπόνηση του, στην οποία αναφέρεται το όνομα του προσώπου στο οποίο ανάθεσε την εκπόνηση του ΣΑΥ, όπου αυτό εφαρμόζεται.

5. Ανάρτηση Πινακίδας

Πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου και καθόλη τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών πρέπει να τοποθετηθεί ή να αναρτηθεί πινακίδα σε περίοπτο σημείο του εργοταξίου, στην οποία να αναγράφονται τα ονόματα και τα στοιχεία επικοινωνίας των Συντονιστών για τα θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης (Συντονιστής μελέτης) και κατά την εκτέλεση του έργου (Συντονιστής εκτέλεσης).

6. Είσοδος – έξοδος και περίφραξη του εργοταξίου

Πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου, ο χώρος του εργοταξίου πρέπει να απομονώνεται, περιλαμβανομένων και των βοηθητικών χώρων αποθήκευσης υλικών και εξοπλισμού, μέσω κατάλληλης περίφραξης επαρκούς αντοχής και ύψους ή μέσω άλλων αποτελεσματικών μέσων για την αποτροπή εισόδου σε αυτό προσωπικού χωρίς σχετική άδεια ή εξουσία. Η περίφραξη πρέπει να έχει ευκρινή και εμφανή σήμανση.

Η περίφραξη του εργοταξίου πρέπει να έχει ικανοποιητικό ύψος, τουλάχιστον 1.80 m, εκτός αν τεκμηριώνεται με βάση τη γραπτή εκτίμηση του κινδύνου, που ετοιμάζεται σύμφωνα με τους περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2002, ότι λόγω της φύσης των εργασιών, τη θέση και τις συνθήκες του εργοταξίου μικρότερο ύψος περίφραξης, είναι ικανοποιητικό και επαρκές καθώς και ευκρινή και εμφανή σήμανση.

Στις περιπτώσεις εργοταξίων σε οδικές αρτηρίες που είναι ανοιχτές στην κυκλοφορία, πρέπει, σε συνεργασία με την Αστυνομία ή/και άλλες αρμόδιες υπηρεσίες, να τοποθετούνται κατάλληλα και επαρκή συστήματα αναχαίτισης, όπως στηθαία ασφαλείας ή άλλα ισοδύναμα μέτρα με ανάλογη ρύθμιση του ορίου ταχύτητας για την αποτροπή του κινδύνου για τα πρόσωπα που βρίσκονται στον χώρο του εργοταξίου.

7. Διευθετήσεις για συντήρηση των δομικών στοιχείων των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού

Πρέπει να προβλεφθούν επαρκείς διευθετήσεις και μέτρα, περιλαμβανομένων ασφαλών προσβάσεων και θέσεων εργασίας, καθώς και παροχής του απαραίτητου εξοπλισμού και διευκολύνσεων, για την τακτική και έκτακτη συντήρηση των δομικών στοιχείων, των

⁵ Στην περίπτωση που ορίζονται νομικά πρόσωπα ως συντονιστές, πρέπει να καθορίζονται στη γραπτή συμφωνία τα φυσικά πρόσωπα στα οποία ανατίθενται τα καθήκοντα των συντονιστών.

⁶ **Συντονιστής Μελέτης:** Συντονιστής(ές) για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών 4 και 8.

⁷ **Συντονιστής Εκτέλεσης:** Συντονιστής(ές) για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών 4 και 9.

εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού της ανάπτυξης, περιλαμβανομένων μεταξύ άλλων της συντήρησης των όψεων, της οροφής ή/και στέγης, του καθαρισμού των υαλοπινάκων, της συντήρησης των ανελκυστήρων και των συσκευών κλιματισμού. Οι διευθετήσεις και τα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν την πρόβλεψη και εγκατάσταση κατάλληλων κλιμάκων, εξεδρών εργασίας και κιγκλιδωμάτων, την εγκατάσταση κατάλληλων αγκυρίων ή μηχανισμών στήριξης εξοπλισμού ασφαλείας, καθώς και την εγκατάσταση κατάλληλων ρευματοδοτών για την εκτέλεση των εν λόγω εργασιών.

8. Προσθήκες / Μετατροπές από αρχικό σχεδιασμό

Σε κάθε περίπτωση που θα εκτελεστούν εργασίες προσθηκών ή/και μετατροπών από τον αρχικό σχεδιασμό της ανάπτυξης, θα πρέπει να αναθεωρηθούν τα αρχιτεκτονικά σχέδια καθώς και άλλα σχέδια συστημάτων και εγκαταστάσεων του κτηρίου που τυχόν τροποποιούνται, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρολογικών σχεδίων και των σχεδίων συστημάτων κλιματισμού. Επίσης, θα πρέπει ανάλογα να αναπροσαρμοστεί κατάλληλα ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας της ανάπτυξης.

9. Εναέρια και υπόγεια δίκτυα παροχής υπηρεσιών

9.1. Πρέπει να συλλέγονται πληροφορίες και να εντοπίζονται τυχόν υφιστάμενα εναέρια ή υπόγεια δίκτυα παροχής υπηρεσιών (ηλεκτροϋδότησης, τηλεπικοινωνιών, νερού, αποχετεύσεων κ.λπ.) και να αποτυπώνονται στα αρχιτεκτονικά σχέδια.

9.2. Να γίνεται διαβούλευση με όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες και να καθορίζονται μέτρα για την αποφυγή ή αντιμετώπιση των προβλεπτών κινδύνων από τα υφιστάμενα εναέρια ή υπόγεια δίκτυα υπηρεσιών.

9.3. Όλες οι διαθέσιμες πληροφορίες για τα υφιστάμενα εναέρια ή υπόγεια δίκτυα καθώς και τα μέτρα για την αποφυγή ή αντιμετώπιση των κινδύνων που αναμένεται να δημιουργηθούν από τα δίκτυα αυτά να περιλαμβάνονται στο ΣΑΥ.

10. Μέσα διαφυγής

Κάθε χώρος εργασίας πρέπει να διαθέτει επαρκή και κατάλληλα μέσα διαφυγής (διαδρόμους, διόδους, οδούς και εξόδους) με την κατάλληλη σήμανση (πινακίδες) τα οποία θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν, σε περίπτωση κινδύνου, ή άλλου επείγοντος περιστατικού, για την ασφαλή διαφυγή των εργαζομένων ή και άλλων προσώπων, χωρίς τα διαφεύγοντα πρόσωπα να εκτίθενται σε κίνδυνο. Θα πρέπει για τον σκοπό αυτό να διαφανεί, μέσα από την εκτίμηση των κινδύνων, κατά πόσο τα υφιστάμενα μέσα διαφυγής είναι ικανοποιητικά ή είναι αναγκαία η κατασκευή επιπρόσθετων οδών, διόδων, διαδρόμων, θυρών διαφυγής ή και επιπρόσθετων κλιμακοστασίων. Επιπρόσθετα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ειδικοί όροι της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου.

11. Θύρες κινδύνου

Οι θύρες κινδύνου που οδηγούν έξω από το κτήριο, πρέπει να ανοίγουν προς την κατεύθυνση της εξόδου (διαφυγής). Συστήνεται όπως οι θύρες κινδύνου εφοδιαστούν με σύρτη πανικού ή με άλλο σύστημα / μηχανισμό που να επιτρέπει το εύκολο και άμεσο άνοιγμά τους από την εσωτερική πλευρά του κτηρίου. Οι θύρες κινδύνου πρέπει να είναι εφοδιασμένες με κατάλληλες πινακίδες.

12. Υλικά κατασκευής δαπέδων

Τα δάπεδα σε όλους τους χώρους εργασίας να κατασκευαστούν από κατάλληλα, αντλιοσηθικά και μη υδροπερατά υλικά, ικανοποιητικής αντοχής που να έχουν ομαλή επιφάνεια.

13. Πυράντοχα και ικανοποιητικής αντοχής υλικά κατασκευής

Τα υλικά κατασκευής όλων των τοίχων, δαπέδων, σκαλών, παταριών, οροφών και εσωτερικών διαχωρισμών πρέπει να είναι πυράντοχα και ικανοποιητικής αντοχής. Η χρήση υλικών όπως οπτόπλινθων (τούβλων) / τσιμεντοσανίδων / γυψοσανίδων είναι προτιμητέα.

14. Εσωτερικές επιφάνειες

Οι εσωτερικές επιφάνειες των τοίχων και διαχωριστικών να επικαλυφθούν με κατάλληλα επιχρίσματα, έτσι ώστε να είναι λείες για να επιτρέπεται ο καθαρισμός ή και το βάψιμό τους.

15. Επιτρεπόμενο Ύψος

Το χαμηλότερο σημείο της οροφής δωματίου, διαδρόμου, προθαλάμου ή κοινόχρηστου χώρου εργασίας, δεν πρέπει να ευρίσκεται από το δάπεδο ή το πάτωμα σε ύψος μικρότερο από 2,60 μέτρα.

16. Αερισμός-Εξαερισμός

Πρέπει να διασφαλίζεται ικανοποιητικός αερισμός με φυσικά ή τεχνητά μέσα εξαερισμού σε κάθε χώρο του υποστατικού. Στους κλειστούς χώρους εργασίας (π.χ. γραφεία, αποθήκες, χώρους υγειονομικών διευκολύνσεων κ.λπ.) πρέπει να υπάρχει επαρκής νωπός αέρας. Στον συνημμένο **Πίνακα 1** καθορίζεται ο ελάχιστος αριθμός αλλαγών αέρος ανά ώρα ανάλογα με τον τύπο του χώρου εργασίας. Όπου ο καθοριζόμενος αριθμός αλλαγών αέρος ανά ώρα δεν μπορεί να επιτευχθεί με φυσικό αερισμό, πρέπει να χρησιμοποιούνται τεχνητά μέσα ή συστήματα. Στους χώρους εργασίας όπου ο αερισμός γίνεται μόνο με φυσικά μέσα πρέπει να υπάρχουν θύρες ή παράθυρα που να ανοίγουν κατευθείαν στο ύπαιθρο. Οι θύρες και τα παράθυρα πρέπει να έχουν εμβαδό όχι μικρότερο από το ένα δέκατο (1/10) του εμβαδού του χώρου εργασίας και να είναι έτσι κατασκευασμένα που να ανοίγουν τουλάχιστον κατά το μισό εμβαδό τους.

17. Θερμοκρασία

Η θερμοκρασία στους χώρους εργασίας να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ανθρώπινου οργανισμού κατά τον χρόνο εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις εφαρμοζόμενες μεθόδους εργασίας και τη σωματική προσπάθεια που καταβάλλουν οι εργοδοτούμενοι. Ο συνημμένος **Πίνακας 2** καθορίζει τα ανώτατα όρια ασφαλούς έκθεσης σε θερμότητα καθώς επίσης και τα όρια ανέσεως του ανθρώπινου οργανισμού (Διορθωμένη Ενεργό Θερμοκρασία). Ως εκ τούτου πρέπει να ληφθεί πρόνοια για την εγκατάσταση όπου χρειάζεται συστημάτων κλιματισμού (θέρμανσης, ή και ψύξης). Επίσης, μπορεί να ληφθούν μέτρα θερμομόνωσης του κτηρίου (π.χ. να γίνει επαρκής θερμομόνωση του εσωτερικού της οροφής με τη χρήση κατάλληλων πυράντοχων θερμομονωτικών υλικών) ή και άλλα κατάλληλα μέτρα, ώστε να εξασφαλίζεται ότι η διορθωμένη ενεργός θερμοκρασία στον χώρο εργασίας βρίσκεται μέσα στα όρια ανέσεως.

18. Επαρκής φωτισμός

Στους χώρους εργασίας και διακίνησης προσώπων να εξασφαλίζεται και να διατηρείται επαρκής και κατάλληλος φωτισμός, είτε φυσικός είτε τεχνητός. Ειδικότερα ο τεχνητός φωτισμός πρέπει να είναι ανάλογος με το είδος και τη φύση της εργασίας, να ελαχιστοποιεί τη θάμβωση, να μη δημιουργεί υπερβολικές αντιθέσεις και εναλλαγές φωτεινότητας, να διαχέεται, κατευθύνεται και κατανέμεται σωστά. Στον συνημμένο **Πίνακα 3**, καθορίζεται η ελάχιστη ένταση φωτισμού σε Lux μετρούμενη στο οριζόντιο επίπεδο το ευρισκόμενο ένα μέτρο υπεράνω του εδάφους ή του δαπέδου, ανάλογα με τον τύπο του χώρου εργασίας.

19. Διευκολύνσεις

Οι ακόλουθοι όροι αφορούν τις υγειονομικές διευκολύνσεις οι οποίες πρέπει να παρέχονται, για χρήση από τα πρόσωπα στην εργασία.

19.1. Υγειονομικές διευκολύνσεις

- 19.1.1. Στην περίπτωση που θα εργοδοτηθούν άνδρες και γυναίκες τότε πρέπει να κατασκευαστούν χωριστές υγειονομικές διευκολύνσεις για κάθε φύλο.
- 19.1.2. Οι χώροι των υγειονομικών διευκολύνσεων πρέπει να έχουν κατάλληλη σήμανση, για κάθε φύλο.
- 19.1.3. Οι χώροι των υγειονομικών διευκολύνσεων πρέπει να απομονωθούν από τους υπόλοιπους χώρους μέσω προθαλάμων και θυρών.
- 19.1.4. Οι χώροι των υγειονομικών διευκολύνσεων πρέπει να εφοδιασθούν ανάλογα με το φύλο με ικανοποιητικό αριθμό αποχωρητηρίων και ουρητηρίων, που θα έχουν τα κατάλληλα διαχωριστικά παραπτετάσματα τα οποία θα τα καθιστούν αθέατα και ατομικά. Οι διευκολύνσεις, ανάλογα με τον αριθμό των προσώπων στην εργασία καθορίζονται στον συνημμένο **Πίνακα 4**.
- 19.1.5. Όλοι οι θαλαμίσκοι των αποχωρητηρίων πρέπει να έχουν θύρες εφοδιασμένες με σύστημα αυτόματης επαναφοράς και παράθυρα που να ανοίγουν απευθείας προς το ύπαιθρο για επαρκή εξαερισμό, τουλάχιστον πέντε εναλλαγών αέρα την ώρα. Σε περίπτωση που είναι πρακτικώς αδύνατον να διασφαλίζεται φυσικός εξαερισμός με παράθυρα πρέπει να επιτυγχάνεται ο απαιτούμενος στον **Πίνακα 1** αριθμός εναλλαγών αέρα με τεχνητό εξαερισμό.
- 19.1.6. Απαγορεύεται η απευθείας επικοινωνία των χώρων υγειονομικών διευκολύνσεων με οποιαδήποτε αίθουσα εργασίας. Η επικοινωνία αυτή πρέπει να γίνεται μέσω προθαλάμων, διαδρόμων ή παραπτετασμάτων.

19.2. Διευκολύνσεις καθαρισμού

- 19.2.1. Πρέπει να κατασκευαστούν κατάλληλοι χώροι καθαρισμού, των εργαζομένων, χωριστά για κάθε φύλο.
- 19.2.2. Στους χώρους καθαρισμού των εργαζομένων πρέπει να τοποθετηθεί και ικανοποιητικός αριθμός νιπτήρων, σύμφωνα με τον συνημμένο **Πίνακα 5**,

για τους εργοδοτούμενους που διακόπτουν την εργασία τους ταυτόχρονα εκτός των θαλαμίσκων των αποχώρητηρίων.

19.2.3. Σε περίπτωση που επιβάλλεται από το είδος της δραστηριότητας ή από την υγιεινή (όπως έκθεση σε υψηλές θερμοκρασίες ή μόλυνση του δέρματος από επικίνδυνες, ερεθιστικές ή ρυπαντικές ουσίες) πρέπει να υπάρχουν κατάλληλα ντους με τρεχούμενο ζεστό και κρύο νερό απομονωμένα από τους υπόλοιπους χώρους των διευκολύνσεων καθαρισμού μέσω θυρών ή παραπετασμάτων. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να διατίθεται κατ' ελάχιστο ένα ντους ανά έξι εργαζόμενους που διακόπτουν ταυτόχρονα την εργασία τους.

19.2.4. Τα ντους πρέπει να απομονωθούν από τους υπόλοιπους χώρους των διευκολύνσεων καθαρισμού μέσω θυρών ή παραπετασμάτων.

19.2.5. Τα ντους και οι νιπτήρες πρέπει να εφοδιαστούν με ζεστό και κρύο νερό.

20. Ηλεκτρική εγκατάσταση

20.1. Η ηλεκτρική εγκατάσταση πρέπει να εκτελεστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας Έκδοσης του Βρετανικού Προτύπου BS7671, τους σχετικούς Κώδικες Πρακτικής για εναέρια ηλεκτρικά δίκτυα χαμηλής τάσης, τους Κυπριακούς Νόμους (Κεφ. 170 – 171) και Κανονισμούς για τον Ηλεκτρισμό (οι περί Ηλεκτρισμού Κανονισμοί του 1941 μέχρι 2004) και τους Γενικούς Όρους Παροχής Ηλεκτρικής Ενέργειας της ΑΗΚ για τον Ηλεκτρισμό. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει:

20.2. Να διασφαλιστεί ότι στο κτήριο θα υπάρχουν αναθεωρημένα ηλεκτρολογικά σχέδια της ηλεκτρικής εγκατάστασης όπως αυτή εγκρίθηκε από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (κατόψεις με συστήματα φωτισμού και μικρής ισχύος καθώς επίσης και ηλεκτρικά διαγράμματα του κάθε πίνακα διανομής του κτηρίου).

20.3. Να τοποθετηθούν κατάλληλες σημάνσεις των ταυτοτήτων των ηλεκτρικών κυκλωμάτων των ηλεκτρικών διακοπών της εγκατάστασης (στην οποία να αναγράφεται ο εξοπλισμός ή το μέρος της εγκατάστασης το οποίο τροφοδοτούν) και του εξοπλισμού εργασίας (μηχανημάτων, εξοπλισμών κ.λπ.)

20.4. Τα ηλεκτρικά κυκλώματα που τροφοδοτούν φορητές ή κινητές συσκευές ή φορητό ή κινητό εξοπλισμό εργασίας μέσω ρευματοδοτών 13Α πρέπει να είναι εφοδιασμένα με αυτόματους διακόπτες διαρροής (Residual Current Devices RCDs) αμπερομετρικού τύπου ψηλής ευαισθησίας, τουλάχιστον 30mA ή και μικρότερης ή με άλλες κατάλληλες συσκευές, για προστασία των εργοδοτούμενων ή και άλλων προσώπων από ηλεκτροπληξία.

Σε περίπτωση που η ηλεκτρολογική εγκατάσταση είναι σχεδιασμένη και κατασκευασμένη με άλλα συστήματα ή/και συσκευές προστασίας των προσώπων από άμεση ή έμμεση επαφή με τον ηλεκτρισμό τότε θα πρέπει να υποβληθεί στο Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας Λάρνακας σχετική βεβαίωση από αδειούχο ηλεκτρολόγο μελετητή που να βεβαιώνει, αφού μελετήσει και ελέγξει την εγκατάσταση ότι, τα συστήματα ή/και συσκευές αυτές παρέχουν το ίδιο επίπεδο προστασίας με αυτό που παρέχουν οι αυτόματοι αμπερομετρικοί διακόπτες διαρροής ψηλής ευαισθησίας.

21. Γεννήτρια

Σε περίπτωση που θα τοποθετηθεί γεννήτρια για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, πρέπει αυτή να εγκατασταθεί αφού πρώτα εξασφαλισθούν όλες οι απαιτούμενες άδειες από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Ανεξάρτητα από τις άδειες αυτές η γεννήτρια και όλη η ηλεκτρική εγκατάσταση του υποστατικού πρέπει να γειωθούν αποτελεσματικά και να ληφθούν συμπληρωματικά μέτρα προστασίας των εργαζομένων σε περίπτωση διαρροής ηλεκτρικού ρεύματος με την τοποθέτηση αυτόματου διακόπτη διαρροής (Residual Current Device) ευαισθησίας 30mA ή και μικρότερης.

22. Εξοπλισμός κατάσβεσης πυρκαγιάς

Οι χώροι εργασίας να εφοδιαστούν με επαρκή και κατάλληλο εξοπλισμό κατάσβεσης της πυρκαγιάς ο οποίος να περιλαμβάνει οπωσδήποτε και φορητούς πυροσβεστήρες. Για τον αριθμό και το είδος του πυροσβεστικού εξοπλισμού που χρειάζεται θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ειδικοί όροι της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου. Ο εξοπλισμός αυτός πρέπει να είναι ευπρόσιτος, ευδιάκριτος και να υποδεικνύεται με κατάλληλη σήμανση.

23. Σήμανση

Στους χώρους εργασίας πρέπει να παρέχεται και να εξασφαλίζεται η ύπαρξη κατάλληλης σήμανσης ασφάλειας ή/και υγείας. Η σήμανση να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υπόδειξη των δρόμων διαφυγής, των εξόδων κινδύνου, των θέσεων του πυροσβεστικού εξοπλισμού και των κουτιών πρώτων βοηθειών κ.λπ. Σχετικό φυλλάδιο με τη μορφή των διαφόρων σημάτων όπως αυτά ορίζονται στους περί Ελαχίστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π. 212/2000) υπάρχει στις εκδόσεις του ΤΕΕ που βρίσκονται στην ιστοσελίδα.

24. Θόρυβος

Σε περίπτωση που στο υποστατικό θα εγκατασταθούν μηχανές οι οποίες κατά τη λειτουργία τους δυνατό να προκαλούν θόρυβο, πρέπει να τοποθετηθούν κατάλληλα συστήματα για τη μείωση του παραγόμενου θορύβου καθώς και της διάδοσης του, έτσι, ώστε η ημερήσια έκθεση των εργαζομένων να μην υπερβαίνει τα 87 dB(A) επί οκταώρου βάσεως.

25. Γραπτή Εκτίμηση των Κινδύνων

Πριν από την έναρξη της λειτουργίας του υποστατικού πρέπει να είναι διαθέσιμη στο υποστατικό Γραπτή Εκτίμηση των Κινδύνων (ΓΕΚ) που σχετίζονται με όλες τις διεργασίες και άλλες δραστηριότητες της εγκατάστασης με βάση την οποία να καθορίζονται τα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την προστασία εργοδοτούμενων ή και άλλων προσώπων που επηρεάζονται.

Πρέπει να καθορίζονται με βάση τη γραπτή εκτίμηση για όλους τους κινδύνους από όλες τις δραστηριότητές σας, τα απαιτούμενα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα ανά θέση εργασίας και ανά δραστηριότητα (μηχανήματα / εξοπλισμό / ουσίες / υποστατικά / εγκαταστάσεις / διεργασίες). Στη γραπτή εκτίμηση κινδύνων πρέπει να περιλαμβάνονται οι πηγές κινδύνου, τα πρόσωπα που επηρεάζονται (π.χ. χειριστές, συντηρητές, προσωπικό καθαρισμού, επισκέπτες), τα μέτρα που ήδη έχουν ληφθεί και τα πρόσθετα

μέτρα (οργανωτικά και τεχνικά) που πρέπει να ληφθούν καθώς και τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή των μέτρων αυτών. Στα μέτρα αυτά πρέπει να περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η παροχή εκπαίδευσης, η εγκατάσταση εξοπλισμού, οι μέθοδοι εργασίας καθώς και το υλικό ή ο εξοπλισμός προστασίας που πρέπει να χρησιμοποιηθεί. Η εφαρμογή των μέτρων πρέπει να διασφαλίζεται μέσω διαδικασιών ή/και σχεδίου δράσης που καθορίζεται στο σύστημα διαχείρισης των κινδύνων.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τη διαχείριση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στον χώρο εργασίας, η απαίτηση για ετοιμασία ΓΕΚ εφαρμόζεται σε όλα τα υποστατικά ανεξάρτητα του μεγέθους του υποστατικού ή του αριθμού των εργοδοτούμενων που εργοδοτούνται σε αυτά. Επίσης, επιβάλλεται η ύπαρξη και διάθεση της ΓΕΚ ακόμη και από τα αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα.

15.04.2019

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
ΑΕΡΙΣΜΟΣ-ΕΞΑΕΡΙΣΜΟΣ

Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας
στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004
ΚΔΠ 174/2002 και ΚΔΠ 494/2004

[Παράρτημα Ι, Παράγραφος 6]

<u>Τύπος Χώρου Εργασίας</u>	Ελάχιστος αριθμός αλλαγών αέρος ανά ώρα
Μεγάλος (περιλαμβανομένων αποθηκών, διαδρόμων, δωματίων με ύψος εσωτερικής οροφής μεγαλύτερο των πέντε μέτρων)	1-2
Ανοικτός (περιλαμβανομένων εργαστηρίων επιδιορθώσεως, χώρων αποθηκείσεως, αποδυτηρίων)	3-5
Κλειστός (περιλαμβανομένων μηχανουργείων, δωματίων λεβήτων και μηχανοστασίων, δωματίων καθαρισμού και αποχωρητηρίων, χυτηρίων, μαγειρείων, εστιατορίων).	5-8
Ειδικός (περιλαμβανομένων πλυντηρίων, στεγνοκαθαριστηρίων, αρτοποιείων, εσωτερικών δωματίων όπου εκτελούνται βαριές εργασίες)	10-15

**ΠΙΝΑΚΑΣ 2
ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ**

Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας
στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004
ΚΔΠ 174/2002 και ΚΔΠ 494/2004

[Παράρτημα Ι, Παράγραφος 7]

A. Ανώτατα Όρια Ασφαλούς Εκθέσεως σε Θερμότητα

Φόρτος Εργασίας	Διορθωμένη Ενεργός Θερμοκρασία (°C)
Καθιστική Εργασία (2.6 Kcal/Kg/h)	30.0
<i>Ελαφρός – Ενδιάμεσος</i> (4.3 Kcal/Kg/h)	28.0
Βαρύς (6.0 Kcal/Kg/h)	26.5

B. Όρια Ανέσεως

Όρια Ανέσεως	Διορθωμένη Ενεργός Θερμοκρασία (°C)
Κάτω όριο	15.5
Άνω όριο	26.7

**ΠΙΝΑΚΑΣ 3
ΦΩΤΙΣΜΟΣ**

**Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας
στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004
ΚΔΠ 174/2002 και ΚΔΠ 494/2004**

[Παράρτημα Ι, Παράγραφος 8]

Απαιτούμενη Διακριτικότητα	Τύπος χώρου εργασίας	Ελάχιστη Ένταση φωτισμού σε Lux
Ανεπαίσθητος	Εξωτερικός (περιλαμβανομένων δρόμων, αυλών ή χώρων με εφεδρικό φωτισμό εκτάκτου ανάγκης)	20
Πολύ μικρή	Μεγάλος και ανοικτός (περιλαμβανομένων αποθηκών, διαδρόμων και κλιμάκων)	50
Μικρή	Μικρός και ανοικτός (περιλαμβανομένων χώρων συσκευασίας, δωματίων λεβήτων και δωματίων καθαρισμού)	100
Μέτρια	Ενδιάμεσος (περιλαμβανομένων αρτοποιείων, μηχανουργείων και καταστημάτων)	200
Μεγάλη	Ειδικός (περιλαμβανομένων εργαστηρίων, δωματίων ελέγχου και γραφείων)	500
Πολύ μεγάλη	Ιδιάζων (περιλαμβανομένων σχεδιαστηρίων, χώρων κατασκευής και επιδιορθώσεως ωρολογίων και ραφείων όπου εκτελούνται λεπτής φύσεως συρραφές)	1000

**ΠΙΝΑΚΑΣ 4
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ**

Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας
στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004
ΚΔΠ 174/2002 και ΚΔΠ 494/2004

[Παράρτημα Ι, Παράγραφος 20]

ΑΡΡΕΝΩΝ

Αριθμός αρρένων, εργοδοτούμενων κατά τον αυτό χρόνο	Ελάχιστος αριθμός υγειονομικών διευκολύνσεων	
	Αποχωρητήρια	Ουρητήρια
Έως 15	1	1
Έως 25	1	2
Έως 50	2	3
Έως 75	3	4
Ανά 35 επί πλέον	1	1

ΘΗΛΕΩΝ

Αριθμός θηλέων, εργοδοτούμενων κατά τον αυτό χρόνο	Ελάχιστος αριθμός αποχωρητηρίων
Έως 15	1
Έως 30	2
Έως 50	3
Έως 70	4
Ανά 30 επί πλέον	1

**ΠΙΝΑΚΑΣ 5
ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ**

Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας
στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004
ΚΔΠ 174/2002 και ΚΔΠ 494/2004

Παράρτημα Ι, Παράγραφος 19]

<u>Αριθμός εργοδοτούμενων που διακόπτουν την εργασία ταυτόχρονα</u>	<u>Ελάχιστος αριθμός νιπτήρων</u>
Έως 7	1
Έως 14	2
Ανά 10 επί πλέον	1

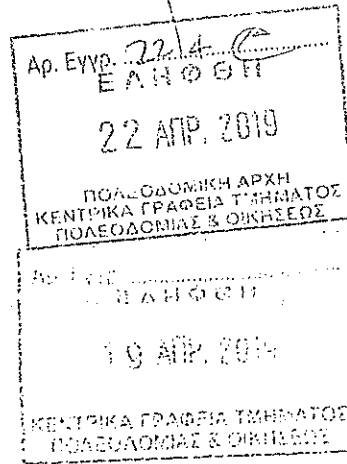

ΜΕ ΤΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

Αρ. Φακ 04.01.01.07/514-2019

Διευθύντρια
(Υπόψη κο Μιχάλη Μιχαήλ)
Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως
Υπουργείο Εσωτερικών
1454, Λευκωσία

17 Απριλίου 2019

ΘΕΜΑ: ΑΙΤΗΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ ΓΙΑ ΑΠΟΨΕΙΣ
ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΕΓΕΡΣΗΣ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ,
ΛΑΡ/00089/2019

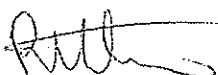
Έχω οδηγίες να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και σε συνέχεια της επιστολής σας, ημερομηνίας 27/03/2019 και ημερομηνία παραλαβής 05/04/2019, αναφορικά με την υπ' αριθμόν φακέλου ΛΑΡ/00089/2019 αίτηση για προκαταρκτικές απόψεις για τη δημιουργία Φωτοβολταϊκού Πάρκου, να σας ενημερώσω ότι η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) εκ πρώτης όψεως είναι θετική όσον αφορά την χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) για την παραγωγή ηλεκτρισμού, στον βαθμό που δεν επηρεάζεται η ευστάθεια και η ασφάλεια του δικτύου, και κατά συνέπεια η ποιότητα και αξιοπιστία της παροχής ηλεκτρισμού.

Η τελική άποψη της ΡΑΕΚ διαμορφώνεται μόνον μετά από την υποβολή στη ΡΑΕΚ της πλήρους αίτησης για εξασφάλιση Εξαίρεσης από Άδεια Κατασκευής και Λειτουργίας Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού και μετά την εξέταση και αξιολόγηση κάθε αίτησης ξεχωριστά, σύμφωνα με τις τεχνικές απαιτήσεις/παραμέτρους κατά την συγκεκριμένη χρονική στιγμή της εξέτασης και λήψης απόφασης. Καθοριστικός παράγοντας στη λήψη απόφασης από τη ΡΑΕΚ αποτελεί και η συνολική διείσδυση των διαφόρων τεχνολογιών ΑΠΕ στο ηλεκτρικό σύστημα της Κύπρου αλλά και η γεωγραφική συγκέντρωση και οι δυνατότητες του δικτύου κατά τη χρονική στιγμή της λήψης απόφασης από τη ΡΑΕΚ.

Σημειώνεται ότι, πιθανή έκδοση Πολεοδομικής Άδειας δεν δεσμεύει την ΡΑΕΚ να χορηγήσει Εξαίρεση από Άδεια Κατασκευής ή/και Λειτουργίας του προτεινόμενου έργου.

Είμαστε στη διάθεση σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες.

Με εκτίμηση
Για Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου

Ρογήρος Μιχαηλίδης
Λειτουργός Ενέργειας

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ

Αρ. Φακ.: 05.33.001/15
Αρ. Τηλ.: 24802100
Αρ. Φαξ: 24304150

24 Απριλίου 2019

Αν. Διευθυντή Τμήματος
Πολεοδομίας και Οικήσεως

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ
ΛΑΡΝΑΚΑΣ

ΛΑΡ/Εγ/19
(ΕΞΕΤΡΕΒΟ)

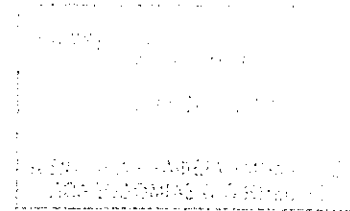
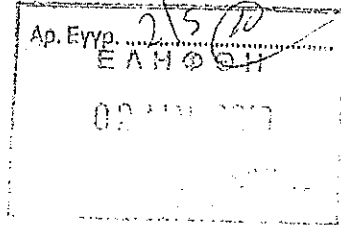
Κο Μ. Χατζησα

Κο Ε. Π. Χριστοφ

Κο Μ. Μιχαήλ

Μω
6/5

7/5

Φωτοβολταϊκό Πάρκο στην Αραδίππου
Αρ. αίτησης ΛΑΡ/00089/2019

Αναφέρομαι στην αίτηση σας με αρ. ΛΑΡ/00089/2019 ημερομηνίας 27/3/2019, η οποία μας έχει σταλεί μέσω του Αν. Διευθυντή Τμήματος Δημοσίων Έργων για απόψεις και επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι το Γραφείο μου δεν φέρει ένσταση στην υλοποίηση της ανάπτυξης, νοουμένου ότι

- α) δεν επηρεάζονται δικαιώματα τρίτων,
- β) παρθούν θετικές/ευνοϊκές απόψεις και από τις υπόλοιπες εμπλεκόμενες υπηρεσίες ειδικότερα όσον αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς και την προτεινόμενη μίσθωση κρατικής γης σε σωματείο, καθώς επίσης και από την Αρμόδια Αρχή,
- γ) οι προτεινόμενες χρήσεις ανάπτυξης επιτρέπονται σύμφωνα με τα τοπικά σχέδια ανάπτυξης, και
- δ) η είσοδος/έξοδος κατασκευαστεί στη θέση που έχει δειχθεί στο σχέδιο Α-01.

2. Σχέδια και άλλα έγγραφα που σχετίζονται με την εν λόγω ανάπτυξη σας επιστρέφονται.

Κώστας Κωνσταντίνου
Επαρχιακός Μηχανικός
Δημοσίων Έργων Λάρνακας

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Αρ. Φακ.: 5.33.003/6
Τηλ.: 22805533
Φαξ.: 22805542
E-mail: tparachristoforou@fd.moa.gov.cy

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ
Τ.Θ. 24136
1701 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΠΑΡ/ 87/19
σε υπεύθ.

15/7
27.03.2019

Κο Μ Χατζηδω
Κο ΕΠ Χρησταλάκη
Κο Μ Μιχαήλ

05 Ιουλίου 2019 μω
15/7
FIC/7

Αναπληρωτή Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως

Φωτοβολταϊκό πάρκο 2.9 MW στην Αραδίππου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 27.03.2019 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Η ανάπτυξη θα γίνει στο τεμάχιο με αρ. 484, Φύλλο /Σχέδιο 40/54 W2 & W1 και σύμφωνα με τις πληροφορίες που εξασφαλίστηκαν από το Δήμο Αραδίππου, πρόκειται για κρατική / χαλίτικη γη για την οποία έχει υποβληθεί αίτηση στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για εκμίσθωση του.
- 2) Το υπό αναφορά τεμάχιο βρίσκεται σε απόσταση 100 μέτρων περίπου από το δάσος «Μελίσσια» και περικλείεται από τον αυτοκινητόδρομο (έξοδο αυτοκινητόδρομου). Δεν έχει αξιόλογη βλάστηση που θα επηρεασθεί, υπάρχει αραιή φρυγανώδη και θαμνώδη βλάστηση.
- 3) Ενόψει των πιο πάνω και νοουμένου ότι το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας θα εγκρίνει την εκμίσθωση του τεμαχίου αυτού στο Δήμο Αραδίππου, το Τμήμα Δασών δεν φέρει ένσταση για την χορήγηση της εν λόγω άδειας νοουμένου ότι θα τηρηθούν οι πιο κάτω όροι:

α) Δημιουργία αντιπυρικής ζώνης πλάτους 5 μέτρων περιμετρικά του τεμαχίου.

β) Δημιουργία και συντήρηση οδικού δικτύου σε ετήσια βάση για απρόσκοπτη προσπέλαση πυροσβεστικών οχημάτων σε περίπτωση πυρκαγιάς.

Με εκτίμηση

(Τάκης Παπαχριστοφόρου)
για Διευθυντή Τμήματος Δασών

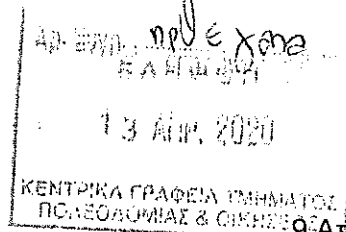

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
1498 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ: 02.10.011.005.001.030
Αρ. Τηλ: 22408965
E-mail: apafiti@environment.moa.gov.cy

Κο Μ.Μιχαήλ

✓ Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας & Οικήσεως

**Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα
Νόμος 127(Ι)/2018**

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και αποστέλλω Γνωμοδότηση με βάση το άρθρο 29 του Νόμου, για την κατασκευή φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 2.96 MW ιδιοκτησία του Δήμου Αραδίππου στον Δήμο Αραδίππου στην επαρχία Λάρνακας.

2. Σχετική είναι η επιστολή με Αρ. Φακ. ΛΑΡ/00089/2019 και ημερομηνίας 27/3/2019.

3. Η απόφαση της Πολεοδομικής Αρχής θα πρέπει να κοινοποιηθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 31 του Νόμου, ώστε να είναι σε θέση να παρακολουθεί την εφαρμογή των όρων που το αφορούν.

Αννίτα Παφίτη
για Διευθυντή

- Κοιν.: Διευθυντή Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας (υπόψη κ. Μιχάλη Χατζηπέτρου και κ. Ιωάννη Χριστοφίδη)
- Διευθυντή Τμήματος Δασών (υπόψη κου. Ηρόδοτου Κακούρη)
- Διευθυντή Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (υπόψη κου. Κώστα Αριστείδου)
- Προϊστάμενο Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας (υπόψη κου. Πανίκου Παναγίδη)
- Πρόεδρο ΕΤΕΚ (υπόψη κ. Ιωάννη Γκλέκα)
- Πρόεδρο Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων
- Εκτελεστικό Διευθυντή TERRA CYPRIA
- Εκτελεστικό Διευθυντή Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
1498 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ: 02.10.011.005.001.03C
Αρ. Τηλ: 24202864, 22408930
E-mail: tphokas@environment.moa.gov.cy

8 Απριλίου, 2020

Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως

**ΜΕΕΠ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ
2.96ΜW ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ, ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ**

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και στην επιστολή σας με Αρ. Φακ. ΑΜΧ/00089/2019 ημερομηνίας 27/3/2019 και να σας πληροφορήσω τα πιο κάτω:

Είναι σημαντικό όπως η Αδειοδοτούσα Αρχή να εκτιμά αρχικά κατά πόσον το έργο είναι συμβατό με τις πρόνοιες της Δήλωσης Πολιτικής πριν ζητηθεί η εξέταση του έργου από την Περιβαλλοντική Αρχή.

Υποβάλλεται η Περιβαλλοντική Γνωμοδότηση και εφόσον η Πολεοδομική Αρχή προχωρήσει στην έκδοση της Πολεοδομικής Άδειας, να ενσωματωθούν και οι περιβαλλοντικοί όροι της στην άδεια.

Ειρήνη Κωνσταντίνου
για Διευθυντή

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ
ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ 2.96 MW ΣΤΗΝ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΠΕΡΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ
ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΥ [Ν.127(Ι)2018]
Αρ. Φακ. Πολεοδομίας: ΛΑΡ/00089/2019

1. Εισαγωγή – Σκοπός της αναπτύξης

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως με επιστολή με Αρ. Φακ.ΛΑΡ/00089/2019 και ημερ.27/03/2019, απέστειλε στο Τμήμα Περιβάλλοντος αίτηση για την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 2.96 MW στο Δήμο Αραδίππου της επαρχίας Λάρνακας. Η αίτηση συνοδευόταν με Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ), η οποία απαιτείται να υποβληθεί για το συγκεκριμένο έργο, σύμφωνα με τις πρόνοιες της κείμενης νομοθεσίας.

Ο κύριος του έργου, προχώρησε, όπως προβλέπει ο πιο πάνω Νόμος, στη γνωστοποίηση της υποβολής της ΜΕΕΠ, σε δύο καθημερινές εφημερίδες, όπως επίσης και του δικαιώματος υποβολής στην Περιβαλλοντική Αρχή, εντός 30 ημερών, απόψεων ή παραστάσεων αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον. Επιπρόσθετα προχώρησε σε διαδικασίες δημόσιας παρουσίασης του έργου, με βάση τη νομοθεσία.

Η παρούσα Περιβαλλοντική Γνωμοδότηση αποτελεί απόρροια της διαδικασίας αξιολόγησης της ΜΕΕΠ.

Σκοπός του προτεινόμενου έργου είναι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από την ηλιακή ενέργεια και η διάθεση της στο δίκτυο της ΑΗΚ.

2. Χωροθέτηση της ανάπτυξης και περιγραφή υφιστάμενου περιβάλλοντος

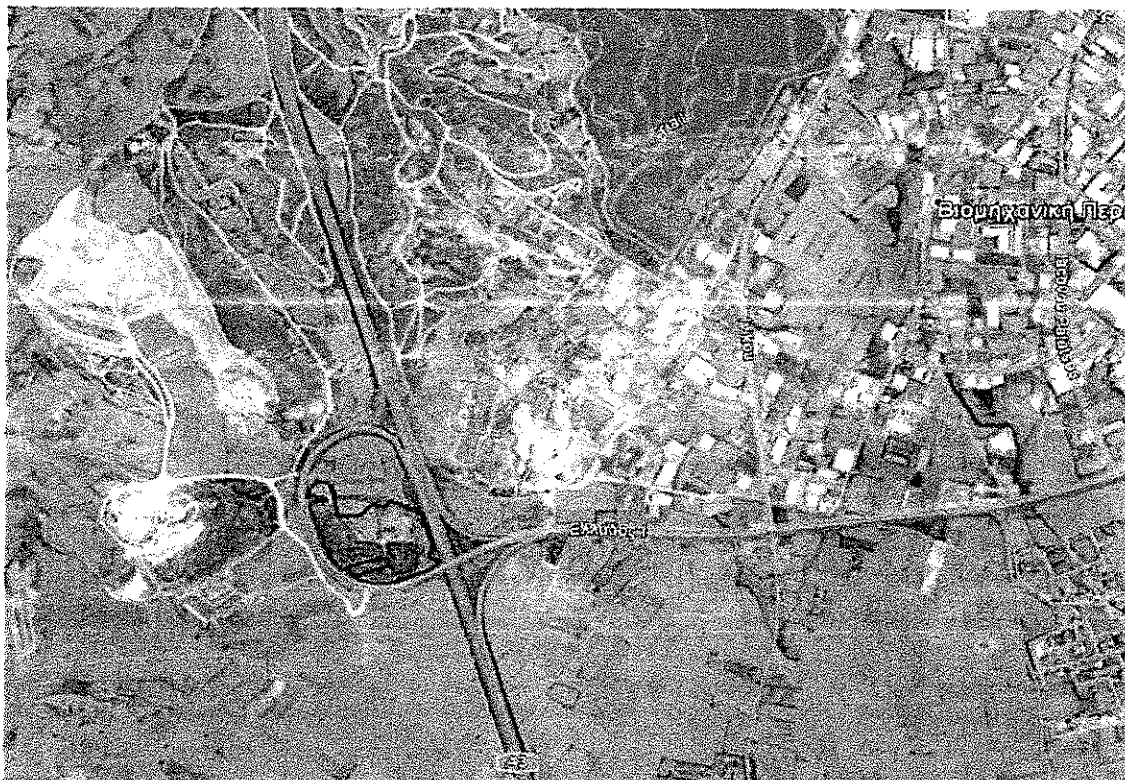
Το προτεινόμενο έργο (ΠΕ) προγραμματίζεται να κατασκευαστεί σε τεμάχιο κρατικής ιδιοκτησίας (χαλίτικο) εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Αραδίππου (αρ. τεμαχίου: 484 με Φ/Σχ: 40/54W1 και 40/54W2, τμήμα 29, στην τοποθεσία «Μελίσσια»). Το εμβαδόν του τεμαχίου αυτού είναι 48,155 m². Οι γεωγραφικές συντεταγμένες του τεμαχίου είναι 34°55'38.7 Β και 33°33'54.2 Ε. και το υψόμετρο του κυμαίνεται στα 78-90m πάνω από τη Μέση Στάθμη της Θάλασσας.

Β και 33°33'54.2 Ε. και το υψόμετρο του κυμαίνεται στα 78-90m πάνω από τη Μέση Στάθμη της Θάλασσας.

Η πολεοδομική ζώνη που εμπίπτει το εν λόγω τεμάχιο είναι Δα2 (ελεύθεροι χώροι πρασίνου, πάρκα, αθλοπαιδιές κ.τ.λ), και βρίσκεται σε απόσταση 1.2km από το Εθνικό Δασικό Πάρκο Ριζοελιάς (βλέπε Χάρτη 6-2). Το Εθνικό Δασικό Πάρκο Ριζοελιάς εντάσσεται στο Δίκτυο Natura 2000 με κωδικό CY6000006 ως Τόπος Κοινοτικής Σημασίας. Επίσης, το υπό μελέτη τεμάχιο βρίσκεται σε απόσταση 3.6km νοτιοδυτικά του πυρήνα του Δήμου Αραδίππου και 2.5km ανατολικά του πυρήνα της Κοινότητας Καλού Χωριού Λάρνακας. Σε απόσταση 500m ανατολικά του ΠΕ υφίστανται βιομηχανικές εγκαταστάσεις (Βιομηχανική Περιοχή Αραδίππου) και στα 350 m υφίσταται λατομείο. Επιπλέον, στο νοτιοανατολικό σύνορο του τεμαχίου υφίσταται μικρό υποστατικό.

Εικόνα 1. Περιοχή χωροθέτησης του έργου

Η πρόσβαση στο ΠΕ θα γίνεται από τον Αυτοκινητόδρομο Α3 (Διεθνής Αερολιμένας Λάρνακας-Αγίας Νάπας) ο οποίος βρίσκεται σε απόσταση 20m από το ανατολικό όριο του υπό εξέταση τεμαχίου.

Βιολογικό περιβάλλον

Για την καταγραφή και αξιολόγηση του βιολογικού περιβάλλοντος πραγματοποιήθηκε μία ολοήμερη επιτόπια επίσκεψη στην περιοχή στις 16 Δεκεμβρίου 2018. Στοιχεία σχετικά με το τοπικό βιολογικό περιβάλλον συμπληρώθηκαν, όπου ήταν δυνατό, από την υφιστάμενη βιβλιογραφία.

Χλωρίδα

1. The first part of the document is a list of names and titles.

2. The second part is a list of dates.

3. The third part is a list of locations.

ειδών. Κατά τη διάρκεια της καταγραφής ερευνήθηκαν αντιπροσωπευτικές περιοχές των υφιστάμενων φυτοκοινωνιών της περιοχής μελέτης για να αξιολογηθεί η πληθυσμιακή και φυτοκοινωνιακή κατάσταση κάθε είδους φυτού. Ταυτόχρονα με την καταγραφή της χλωρίδας συλλέγονταν πληροφορίες σχετικά με την πανίδα της περιοχής μελέτης (έντομα, ερπετά και αμφίβια, πτηνά, θηλαστικά).

Το τεμάχιο στο οποίο θα κατασκευαστεί το ΠΕ αποτελείται κυρίως από χαμηλή βλάστηση και ακακίες. Επίσης μέρος του τεμαχίου αποτελείται από γεωργικές ξηρικές καλλιέργειες. Εντός της ΑΠΜ υπάρχουν περίπου 130 ακακίες ύψους 3-4m (οι πλείστες από αυτές έχουν ξηρανθεί), 3 κυπαρίσσια μικρής ηλικίας και 1 πεύκος. Φωτογραφίες της ΑΠΜ παρουσιάζονται στο Παράρτημα VIII της ΜΕΕΠ.

Πανίδα

Τα σημαντικότερα στοιχεία που αφορούν τις διάφορες ομάδες ζωικών οργανισμών που εντοπίστηκαν στην περιοχή ή που εμφανίζονται σε αυτήν σύμφωνα με άλλες πληροφορίες παρουσιάζονται πιο κάτω.

Θηλαστικά

Κατά την επιτόπια επίσκεψη της ομάδας εργασίας δεν παρατηρήθηκαν οποιαδήποτε θηλαστικά εντός της ΑΠΜ. Σύμφωνα με βιβλιογραφικά δεδομένα, ενδέχεται στην ΕΠΜ να υπάρχουν πέντε είδη θηλαστικών, τα οποία είναι κοινά στο μεγαλύτερο μέρος της Κύπρου. Τα είδη αυτά είναι ο Ποντικός (*Mus musculus praetextus*), η Ποντίκα (*Rattus*), ο Σκαντζόχοιρος (*Hemiechinus auritus dorotheae*), η Αλεπού (*Vulpes vulpes indutus*) και ο Λαγός (*Lepus europaeus cyprius*).

Πτηνά

Με βάση τις επιτόπιες παρατηρήσεις αλλά και τις πληροφορίες που συλλέχθηκαν στην ΑΠΜ παρατηρείται ένας σχετικά μικρός αριθμός κοινών πτηνών, όπως τα περιστέρια (*Columba livia*), η καρακάξα (*picca picca*), ο σπουργίτης (*Passer hispaniolensis*).

Ερπετά και Αμφίβια

Κατά την επιτόπια επίσκεψη δεν παρατηρήθηκαν οποιαδήποτε σπάνια ερπετά ή αμφίβια. Βάσει βιβλιογραφίας, υπολογίζεται ότι στην περιοχή μελέτης υπάρχουν τουλάχιστον 9 είδη ή υποείδη ερπετών.

3. Περιγραφή του έργου

Το ΠΕ αφορά την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκής μονάδας δυναμικότητας μέχρι 2.5 MW, για την παραγωγή και διάθεση ηλεκτρικής ενέργειας. Η πρωτογενής μορφή ενέργειας είναι η ηλιακή. Η ενέργεια του ήλιου ενεργοποιεί τα στοιχεία που δομούν τους φωτοβολταϊκούς πίνακες, τα οποία παράγουν ηλεκτρική ενέργεια σε συνεχή μορφή (D.C.), ακολούθως το παραγόμενο ηλεκτρικό ρεύμα διοχετεύεται σε αντιστροφέα τάσης (inverter), ο οποίος το μετατρέπει σε εναλλασσόμενο (A.C.) και από εκεί θα συνδέεται με υποσταθμό της ΑΗΚ για διοχέτευση της ενέργειας μέσω γραμμής μεταφοράς στο εθνικό ηλεκτρικό δίκτυο.

Οι εγκαταστάσεις του ΠΕ θα κατασκευαστούν από συνήθη υλικά (μέταλλα, μπετόν κ.τ.λ.), ενώ οι κατασκευαστικές εργασίες εκτιμάται ότι θα ακολουθήσουν τη συνήθη διαδικασία που ακολουθείται για παρόμοιες εγκαταστάσεις. Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια θα εισαχθούν από το

εξωτερικό και θα μεταφερθούν στα τεμάχια, όπου και θα τοποθετηθούν σε σταθερές μεταλλικές βάσεις. Η μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας θα αποτελείται από:

- 8,838 Φωτοβολταϊκά πλαίσια,
- Μεταλλικές βάσεις στήριξης φωτοβολταϊκών συστημάτων,
- 99 Μετατροπείς δικτύου
- Ηλεκτρολογικός εξοπλισμός,
- Δωμάτιο Μετρητών ΑΗΚ (25,5m²),
- Γραφείο/Αποθήκη (31m²),
- Περίφραξη περιμετρικά των τεμαχίων,
- Δρόμο για τον μετρητή της ΑΗΚ.

Το σύστημα παραγωγής αναμένεται να είναι πλήρως αυτοματοποιημένο και να ελέγχεται από αυτόματο κεντρικό σύστημα. Το φωτοβολταϊκό πάρκο θα καλύπτει έκταση 48,155m² και η ενέργεια που θα παράγει το Έργο θα είναι 4031 MWh/year.

4. Επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

4.1 Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Φάση Κατασκευής

Πηγή ατμοσφαιρικής ρύπανσης αποτελούν τα καυσαέρια από τη λειτουργία του εξοπλισμού και των μηχανημάτων, τα οποία χρησιμοποιούνται είτε για τις κατασκευαστικές διεργασίες, είτε για τη διακίνηση προσωπικού ή υλικών.

Η δημιουργία καυσαερίων από τον εξοπλισμό (μικρός σε αριθμό) είναι ως επί το πλείστον αμελητέα και δεν επηρεάζει σημαντικά τη γενική ποιότητα της ατμόσφαιρας. Όμως η διακίνηση βαρέων οχημάτων μπορεί να καταστούν πηγές καπνού και μονοξειδίου του άνθρακα σε μικρή ακτίνα από το χώρο διακίνησης ή λειτουργίας τους.

Στο παρόν στάδιο δεν είναι δυνατή η ποσοτικοποίηση των εκπομπών αέριων ρύπων από τα κατασκευαστικά έργα, όμως εκτιμάται ότι οι διεργασίες κατασκευής του ΠΕ δεν αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά την περιοχή μελέτης.

Επίσης, στην τοπική αύξηση της αέριας ρύπανσης συμβάλλει και η διασπορά σκόνης, η οποία εκπέμπεται κατά:

- Τη διακίνηση οχημάτων ιδιωτικής χρήσης και βαρέων οχημάτων,
- τη μεταφορά και φορτοεκφόρτωση αδρανών υλικών,
- την εκτέλεση χωματουργικών εργασιών και
- την αποθήκευση μπαζών ή πρώτων υλών.

Φάση Λειτουργίας

Η φύση της λειτουργίας του ΠΕ δεν επιτρέπει την παραγωγή αέριων ρυπαντών και σκόνης. Αμελητέα ποσότητα σκόνης αναμένεται να δημιουργείται από τη διακίνηση των οχημάτων του προσωπικού εντός της ΑΠΜ, κατά αραιά χρονικά διαστήματα για τον έλεγχο και συντήρηση του ΠΕ.

1. 10/10/2023

2. 10/10/2023

3. 10/10/2023

4. 10/10/2023

5. 10/10/2023

6. 10/10/2023

7. 10/10/2023

8. 10/10/2023

9. 10/10/2023

10. 10/10/2023

11. 10/10/2023

12. 10/10/2023

Η λειτουργία του Φωτοβολταϊκού πάρκου θα συνεισφέρει στη μείωση της εκπομπής αερίων θερμοκηπίου, τα οποία παράγονται από τις μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

4.2 Επιπτώσεις στην υδρολογία

Φάση Κατασκευής

Κατά τη φάση αυτή σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ, δεν αναμένεται να προκύψει οποιαδήποτε επίπτωση που αφορά την υδρολογία της ΑΠΜ και της ΕΠΜ, για το λόγο ότι δε θα υπάρξουν σημαντικές κατασκευές ή μεγάλη κάλυψη του εδάφους με κατασκευαστικά υλικά. Τα υγρά απόβλητα που θα προκύψουν από το προσωπικό, θα διαχειριστούν ανάλογα από τον εργολάβο του έργου. Άλλου είδους υγρά επικίνδυνα απόβλητα δε θα προκύψουν στο εν λόγω έργο.

Φάση Λειτουργίας

Κατά τη λειτουργία του ΠΕ δεν αναμένεται να επηρεαστεί με οποιονδήποτε τρόπο η υδρολογία της περιοχής, καθότι η λειτουργία της δε σχετίζεται με την παράμετρο αυτή. Επίσης, σημειώνεται ότι δε θα παράγεται οποιοδήποτε υγρό απόβλητο δύναται να απορροφηθεί από το έδαφος, νοουμένου ότι οι φωτοβολταϊκοί πίνακες θα καθαρίζονται με νερό χωρίς τη χρήση οποιονδήποτε επιβλαβών χημικών ουσιών.

4.3 Θόρυβος

Φάση Κατασκευής

Οι κυριότερες διεργασίες που αναμένεται να συμβάλουν σημαντικά στην αύξηση των επιπέδων του θορύβου, κατά τη φάση κατασκευής του ΠΕ είναι:

- Η διακίνηση βαρέων οχημάτων (φορτηγών, γερανών),
- Η λειτουργία κατασκευαστικών μηχανημάτων, που θα εργάζονται στο χώρο του εργοταξίου π.χ μηχανήματα εκσκαφής, φόρτωσης προϊόντων εκσκαφής κλπ,
- Οι εργασίες διαμόρφωσης των χώρων, όπου θα ανεγερθεί το ΠΕ (δρόμοι, χώρος ανέγερσης βάσεων),
- Οι κατασκευαστικές εργασίες, όπου θα χρησιμοποιούνται ηλεκτρικά εργαλεία.

Για σκοπούς αυτής της μελέτης, έχει χρησιμοποιηθεί το λογισμικό «Roadway Construction Noise model (RCNM)», version 1.00/2006 by US Department of Transportation, με τη βοήθεια του οποίου έχουν υπολογιστεί ενδεικτικές τιμές εκπομπής θορύβου, κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών. Από τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται διαφαίνεται ότι κατά τη διάρκεια των εκσκαφών και χωματουργικών εργασιών, τα επίπεδα θορύβου αναμένεται να είναι υψηλότερα από τα υφιστάμενα στην ΑΠΜ.

Φάση Λειτουργίας

Δε θα υπάρχουν πηγές θορύβου κατά τη λειτουργία του ΠΕ

4.4 Επιπτώσεις στο βιολογικό περιβάλλον

Φάση Κατασκευής

Χλωρίδα

Κατά τη φάση της κατασκευής του ΠΕ αναμένεται να γίνει αποψίλωση των δέντρων που βρίσκονται εντός του τεμαχίου του. Όπως προαναφέρεται, το μεγαλύτερο ποσοστό των

δέντρων εντός του πεν λόγω τεμαχίου δεν αποτελείται από ενδημικά είδη χλωρίδας της Κύπρου. Συγκεκριμένα αποτελείται από ακακίες, οι οποίες απαριθμούνται περίπου στα 130 δέντρα. Επίσης, το μεγαλύτερο ποσοστό των ακακιών αυτών, της τάξεως του 60%, έχει ξεράνει. Επιπλέον, στο τεμάχιο εντοπίζονται 3 κυπαρίσσια μικρής ηλικίας και ένας πεύκος. Τα δέντρα αυτά δεν αποτελούν σπάνιο είδος χλωρίδας της Κύπρου. Η αποψίλωση των δέντρων εντός του τεμαχίου θα έχει μικρή επίπτωση στο περιβάλλον της περιοχής μελέτης, λόγω του μεγάλου ποσοστού ξερών δέντρων.

Πανίδα

Στην περιοχή μελέτης δεν εντοπίζονται σπάνια είδη πανίδας, τα οποία αναμένεται να επηρεαστούν και να διαταραχθεί η ισορροπία του οικοσυστήματος τους. Η πανίδα που εντοπίζεται και αναφέρεται στο κεφάλαιο 7.4.3, μπορεί να επιβιώσει υπό την παρουσία τέτοιας φύσης έργου.

Φάση Λειτουργίας

Ο τρόπος λειτουργίας του ΠΕ δεν αναμένεται να επηρεάσει αρνητικά το βιολογικό περιβάλλον της περιοχής. Αντίθετα, σε μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα, το ΠΕ θα συνδράμει στη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου από την καύση υδρογονανθράκων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, συμβάλλοντας σημαντικά στη βελτίωση της ποιότητας των συνθηκών διαβίωσης των οικοσυστημάτων.

4.5 Επιπτώσεις στις Χρήσεις Γης

Φάση Κατασκευής

Οι κατασκευαστικές εργασίες αναμένεται ότι δε θα επηρεάσουν αρνητικά τις υφιστάμενες χρήσεις γης, λόγω της μικρής χρονικής διάρκειας εκτέλεσης του έργου και λόγω της παρουσίας βιομηχανικών, λατομικών και γεωκτηνοτροφικών δραστηριοτήτων σε μικρή ακτίνα από το υπό μελέτη τεμάχιο.

Φάση Λειτουργίας

Η λειτουργία του ΠΕ δεν αναμένεται να επηρεάσει τις υπάρχουσες χρήσεις γης στα γειτονικά τεμάχια. Η παρουσία του έργου δε θα προκαλέσει οποιοσδήποτε συνθήκες όχλησης και ρύπανσης του περιβάλλοντος.

4.6 Επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους

Οι επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους από τις εργασίες κατασκευής εντοπίζονται κυρίως στην κατανάλωση καυσίμων κατά τη λειτουργία των μηχανημάτων κατασκευής. Δεν αναμένονται επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους από τη λειτουργία του έργου αφού δε θα καταναλώνει ενέργεια.

4.7 Επιπτώσεις στα Μορφολογία / Τοπογραφικά Χαρακτηριστικά

Φάση Κατασκευής

Η τοπογραφία μιας περιοχής επηρεάζεται ως συνήθως από τις χωματουργικές εργασίες που πραγματοποιούνται στο κατασκευαστικό στάδιο μιας ανάπτυξης. Η κατασκευή και λειτουργία του ΠΕ δεν αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά την τοπογραφία της ευρύτερης περιοχής μελέτης. Η τοπογραφία του υπό μελέτη τεμαχίου δεν θα αλλάξει σημαντικά ώστε να δεχθεί τις υποδομές του ΠΕ.

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions.

2. It is essential to ensure that all data is entered correctly and consistently across all systems.

3. Regular audits should be conducted to verify the accuracy and integrity of the information.

4. The final section outlines the necessary steps for implementing these procedures effectively.

5. It is recommended that all staff receive training on these procedures to ensure compliance.

Η εγκατάσταση του ΠΕ περιλαμβάνει μικρής έκτασης χωματουργικές εργασίες για την ανέγερση των χώρων βοηθητικής υποδομής, καθώς και για τη διαμόρφωση του μικρού υψώματος στο νοτιοδυτικό τμήμα του τεμαχίου.

Λόγω της υφιστάμενης μορφολογίας του εδάφους του υπό μελέτη τεμαχίου, αλλά και των τεχνικών χαρακτηριστικών του Έργου (π.χ πασσαλόμπηξη) αναμένεται ότι οι χωματουργικές εργασίες θα είναι ιδιαίτερα περιορισμένες και θα πραγματοποιηθούν σε ορισμένα τμήματα του τεμαχίου, όπου παρουσιάζεται ανομοιομορφία της επιφάνειας του εδάφους. Συγκεκριμένα στο νοτιοδυτικό τμήμα του τεμαχίου παρατηρείται μικρό ύψωμα, του οποίου οι κλίσεις θα διαμορφωθούν ώστε να συνάδουν με την υφιστάμενη μορφολογία και να είναι δυνατή η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πλαισίων. Η τοποθέτηση φωτοβολταϊκών πλαισίων σε κλίση είναι εφικτή και επομένως δεν θα αλλοιωθεί σε μεγάλο βαθμό η μορφολογία και το ανάγλυφο της περιοχής μελέτης. Συνεπώς, οι επιπτώσεις όσον αφορά τη μορφολογία και την τοπογραφία της περιοχής μελέτης εκτιμώνται μικρές και περιορίζονται εντός του τεμαχίου εγκατάστασης του έργου. Σημειώνεται πάντως ότι όπου η τοπογραφία του χώρου ήταν απότομη αποφεύχθηκε η τοποθέτηση φωτοβολταϊκών πλαισίων για να μειωθούν τα χωματουργικά έργα.

Φάση Λειτουργίας

Η λειτουργία του ΠΕ δε θα προκαλέσει οποιοσδήποτε αρνητικές επιπτώσεις στα γεωλογικά και τοπογραφικά χαρακτηριστικά της ευρύτερης περιοχής. Η λειτουργία του Έργου αφορά σταθερούς φωτοβολταϊκούς πίνακες.

4.8 Δημιουργία αποβλήτων

Φάση Κατασκευής

Κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών θα δημιουργηθούν μικρές ποσότητες στερεών αποβλήτων, όπου θα αφορούν συσκευασίες υλικών (π.χ χαρτοκιβώτια νάιλον κ.λ.π), υπολείμματα μετάλλων και καλωδίων, καθώς και άλλων ανταλλακτικών. Η αποψίλωση των δέντρων θα αποτελέσει πηγή παραγωγής στερεών αποβλήτων, όπου θα συσσωρευτεί μεγάλος όγκος κλαδιών, κορμών και αποξηραμένων φύλλων. Δεν αναμένεται να υπάρξει περίσσεια αδρανών υλικών κατά την εξομάλυνση της μορφολογίας του εδάφους.

Επιπλέον, αναμένεται να παραχθούν από το προσωπικό του εργοταξίου μικρές ποσότητες αστικού τύπου αποβλήτων (π.χ τενεκεδάκια, πλαστικές / χάρτινες σακούλες κ.α.). Οι ποσότητες των απορριμμάτων που αναμένεται να παράγονται από τους εργαζόμενους του εργοταξίου υπολογίζονται σε λιγότερα από 4 κιλά/ημέρα (0.5 κιλό/ημέρα/άτομο, <8 άτομα).

Κατά το στάδιο αυτό αναμένεται να παράγονται αστικά λύματα από το προσωπικό του εργοταξίου. Ο αριθμός του προσωπικού το οποίο θα εργάζεται θα είναι κατά μέσο όρο 8 άτομα. Η ποσότητα των παραγόμενων αστικών λυμάτων αναμένεται να ανέρχεται σε 0.3 m³/d (40 λίτρα/ άτομο/ημέρα).

Φάση Λειτουργίας

Κατά τη φάση λειτουργίας του ΠΕ δεν αναμένεται να δημιουργούνται στερεά απόβλητα. Πιθανόν να δημιουργηθούν αμελητέες ποσότητες αποβλήτων κατά τις εργασίες συντήρησης.

Κατά τη λειτουργία του έργου δεν αναμένεται να υπάρξουν πηγές παραγωγής υγρών αποβλήτων. Περιοδικοί έλεγχοι εύρυθμης λειτουργίας του πάρκου θα πραγματοποιούνται από τεχνικό προσωπικό. Επίσης, θα πραγματοποιείται καθαρισμός των φωτοβολταϊκών

πλαισίων ανά 6 μήνες περίπου, όπου υπολογίζεται να καταναλώνονται 50 m³ νερό περίπου. Το νερό που θα καταναλώνεται για την καθαριότητα των φωτοβολταϊκών πλαισίων θα απορρίπτεται στο έδαφος. Το νερό θα είναι καθαρό και δε θα περιέχει οποιαδήποτε χημικά στοιχεία ή ρυπαντικές ουσίες. Συνεπώς, δεν αναμένεται να παρουσιαστεί κίνδυνος επηρεασμού των υπόγειων ή επιφανειακών νερών της περιοχής μελέτης.

4.9 Επιπτώσεις από Ανακλάσεις

Οι ανακλάσεις των φωτοβολταϊκών πλαισίων αποτελούν μια σημαντική παράμετρο, η οποία θα πρέπει να τυγχάνει αξιολόγησης για τυχόν επιπτώσεις στο ευρύτερο περιβάλλον της περιοχής μελέτης. Παρόλα αυτά, αρκετά φωτοβολταϊκά πάρκα έχουν εγκατασταθεί πλησίον του οδικού δικτύου χωρίς προβλήματα με την αντανάκλαση. Επίσης, τα φωτοβολταϊκά θα τοποθετηθούν σε σημεία ψηλότερα από το επίπεδο του δρόμου, οπότε δε θα δημιουργούνται αντανακλάσεις.

Τα φωτοβολταϊκά στοιχεία είναι ειδικά επεξεργασμένα με τρόπο ώστε να ελαχιστοποιείται η ανάκλαση της ακτινοβολίας, καθώς στόχος είναι η μέγιστη απορρόφηση για τη μετατροπή της ακτινοβολίας σε ηλεκτρικό ρεύμα. Στα φωτοβολταϊκά πλαίσια η αύξηση της ανάκλασης μπορεί να θεωρηθεί αισθητή, αλλά είναι μικροτερη σε σχέση με τα υπόλοιπα υλικά

Στη περίπτωση του ΠΕ οι φωτοβολταϊκοί πίνακες θα είναι σταθεροί και γι' αυτό το λόγο η θέση του ήλιου θα μετακινείται ως προς τον προσανατολισμό των φωτοβολταϊκών πινάκων και γι' αυτό το λόγω και η γωνία πρόσπτωσης των ηλιακών ακτίνων θα μεταβάλλεται. Έτσι σε διάφορες ώρες της ημέρας θα παρατηρείται διαφορετικής έντασης ανάκλαση από τους φωτοβολταϊκούς πίνακες.

Η ανάκλαση αυτή των φωτοβολταϊκών πινάκων σε σχέση με άλλα αντικείμενα όπως μεταλλικές βαφές και ανεμοθώρακες αυτοκινήτων είναι αρκετά μικρή. Στην πραγματικότητα όμως οι τιμές ανάκλασης των άλλων αντικειμένων θα είναι μεγαλύτερες αφού κάποια από αυτά θα κινούνται (π.χ. αυτοκίνητα) ενώ τα σταθερά (π.χ. μεταλλικά υπόστεγα, παράθυρα σπιτιών κ.α.) θα μετακινούνται σε σχέση με τη θέση του ήλιου και στο μεγαλύτερο κομμάτι της ημέρας η γωνία πρόσπτωσης των ακτίνων του ήλιου θα είναι μεγαλύτερη από 0 μοίρες. Από τα παραπάνω είναι ξεκάθαρο ότι η ανάκλαση της ορατής ακτινοβολίας από την επιφάνεια των φωτοβολταϊκών πλαισίων δεν είναι σε επίπεδα που θα μπορούσε να προκαλέσει οπτική όχληση, τουλάχιστον όχι μεγαλύτερη απ' αυτή που προκαλούν τα αυτοκίνητα.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, δεν αναμένεται να παρατηρηθούν ιδιαίτερα προβλήματα από τις ανακλάσεις των φωτοβολταϊκών πινάκων στην ΕΠΜ, καθώς η ανάκλαση από το παρμπρίζ του αυτοκινήτου και της ασφάλτου είναι μεγαλύτερη από τους φωτοβολταϊκούς πίνακες.

5. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η υποβληθείσα Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) εξετάστηκε κατά τη συνεδρία της Επιτροπής Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, στις 5 Νοεμβρίου 2019, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου Αρ.127(Ι)/2018.

Μετά από συναξιολόγηση των πιο πάνω, η Περιβαλλοντική Αρχή δε φέρει ένσταση στην υλοποίηση του έργου με την προϋπόθεση της προσθήκης και εφαρμογής των όρων που περιλαμβάνεται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ** της παρούσας γνωμοδότησης.

Η γνωμοδότηση αυτή ισχύει όσο και η πολεοδομική άδεια που θα εκδοθεί για το έργο.

Ειρήνη Κωνσταντίνου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή,
8/4/2020

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ
ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ 2.96 MW ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ
ΑΡ. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ: ΛΑΡ/00089/2019

A. Όροι κατά την κατασκευή του έργου

1. Να γίνει κατάλληλη προσωρινή περίφραξη του χώρου εργασιών της κατασκευής.
2. Η επιλογή των υλικών στήριξης των πλαισίων θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να αποφεύγονται τα διαβρωτικά υλικά.
3. Θα πρέπει να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:
  - Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου.
  - Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων / οχημάτων του εργοταξίου.
  - Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.
  - Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων όπου είναι δυνατόν.
  - Τήρηση του ωραρίου εργασίας.
  - Τα μηχανήματα του εργοταξίου θα πρέπει να τοποθετούνται όπου είναι δυνατόν μακριά από άλλες αναπτύξεις ή και χώρους αναψυχής.
  - Σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.
4. Κατά τον σχεδιασμό της εγκατάστασης να ληφθεί υπόψη η αποφυγή πιθανών αντανάκλασεων και ενοχλήσεων σε διερχομένους στον γεινιάζοντα αυτοκινητόδρομο, στο άμεσο εγγύς περιβάλλοντα χώρο όσο και σε μακρινές αποστάσεις. Πριν την έκδοση άδειας οικοδομής να υποβληθεί στο Τμήμα Δημοσίων Έργων η Μελέτη Αντανάκλασης για έγκριση **(Ουσιώδης όρος)**
5. Λόγω της άμεσης γεινιάσεως του έργου με τον αυτοκινητόδρομο και των υψομέτρων του χώρου του έργου, να επιδειχθεί δέουσα επιμέλεια στη διαμόρφωση των κλίσεων προκειμένου τα όμβρια να καταλήγουν σε φυσικό αποδέκτη και σε καμιά περίπτωση στο οδικό δίκτυο. Πριν την έκδοση άδειας οικοδομής, να υποβληθεί στο Τμήμα Δημοσίων Έργων ο τελικός σχεδιασμός της διαχείρισης των όμβριων νερών για έγκριση **(Ουσιώδης όρος)**
6. Τα αδρανή υλικά να μεταφέρονται με ειδικά σκεπασμένα φορτηγά οχήματα (χρήση κατάλληλων καλυμμάτων) από αδειοδοτημένο συλλέκτη/μεταφορέα, σε κατάλληλο χώρο απόρριψης.
7. Η προσωρινή αποθήκευση των στερεών αποβλήτων που θα προκύψουν από την κατασκευή του έργου, καθώς και οι πρώτες ύλες οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν, να τοποθετηθούν σε χώρο εντός των ορίων του τεμαχίου και σε σημεία τα οποία δεν θα δημιουργήσουν οποιαδήποτε όχληση.
8. Τα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα τα οποία θα προκύψουν από τις εργασίες κατασκευής του έργου να συλλεχθούν και να παραδοθούν σε αδειοδοτημένους φορείς

συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2016.

9. Η περίφραξη του έργου, να περιλαμβάνει και φύτευση πρασίνου, το ύψος του οποίου να μην εμποδίζει την απόδοση των φωτοβολταϊκών πλαισίων.

10. Στην τοπιοτέχνηση του περιβάλλοντος χώρου να χρησιμοποιηθούν ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη.

11. Να μην τοποθετούν πλαίσια στα σημεία που έχει καταγραφεί ο Οικότοπος Προτεραιότητας 1520* (Γυψούχες Στέππες), έτσι ώστε να παραμείνει ανεπηρέαστος σύμφωνα με το χάρτη στο παράρτημα III, στο οποίο φαίνονται τα σημεία καταγραφής του είδους. (Ουσιώδης όρος).

12. Για οποιαδήποτε αποκοπή δέντρων για τις ανάγκες του έργου και που έχουν καταγραφεί εντός του χώρου του προτεινόμενου έργου, απαιτείται η λήψη σχετικής άδειας από το Τμήμα Δασών. (Ουσιώδης όρος)

13. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης όπως:

- Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από / προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
- Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματοουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
- Αποφυγή διεξαγωγής χωματοουργικών εργασιών κατά τη διάρκεια δυνατών ανέμων και για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια, οι χωματοουργικές εργασίες να αποφεύγονται επίσης κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων.
- Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
- Η εναπόθεση / απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
- Κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών δεν πρέπει να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.

14. Να μην γίνεται χρήση οποιοδήποτε εντομοκτόνων ή παρασιτοκτόνων για καταπολέμηση ζιζανίων, στην περιοχή όπου θα εγκατασταθεί το έργο ή στην ευρύτερη περιοχή. **Ουσιώδης όρος,**

15. Η περίφραξη, να μην στερεωθεί στο έδαφος με μπετόν. Να τοποθετηθεί ειδική περίφραξη, η οποία θα είναι φιλική προς το περιβάλλον, επιτρέποντας στη πανίδα της περιοχής, να μπορεί να εισέρχεται και να εξέρχεται ελεύθερα. **Ουσιώδης όρος**

16. Με την ολοκλήρωση των εργασιών κατασκευής των έργων είναι απαραίτητη η αποκατάσταση των χώρων οι οποίοι τυχόν διαταράχθηκαν όπως οι χώροι εγκατάστασης των εργοταξίων, οι αποθηκευτικοί χώροι κλπ.

Ε. Όροι κατά τη λειτουργία του έργου

1. Η πρόσβαση προς το εν λόγω έργο να γίνεται μόνο μέσω του υφιστάμενου εγγεγραμμένου δρόμου στη βορειοδυτική πλευρά του τεμαχίου.
2. Απαγορεύεται η είσοδος στην εγκατάσταση σε οποιοδήποτε μη εξουσιοδοτημένο άτομο ώστε να ασφαρίζεται η παρεμπόδιση ελεύθερης πρόσβασης σε αυτόν.
3. Να μην γίνεται ανεξέλεγκτη απόρριψη στερεών ή/και υγρών αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο εντός της εγκατάστασης και γύρω από αυτή.
4. Να μην γίνεται χρήση οποιοδήποτε εντομοκτόνων ή παρασιτοκτόνων για καταπολέμηση ζιζανίων, στην περιοχή όπου θα εγκατασταθεί το έργο ή στην ευρύτερη περιοχή.
5. Να μην γίνεται χρήση χημικών καθαριστικών για τα πλαίσια.
6. Τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που πιθανόν να προκύπτουν κατά τις περιόδους συντήρησης ή βλαβών, να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2016.
7. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυτταίνει ή τείνει να ρυτταίνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και Εδάφους Νόμους του 2002 μέχρι 2009, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια απόρριψης αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
8. Οποιαδήποτε άλλα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα που προκύπτουν από τη λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού, ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να τα παραδίδει σε αδειοδοτημένο διαχειριστή σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2016.
9. Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του κύριου του έργου για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που θα επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.
10. Να ελέγχεται τακτικά η καλή λειτουργική κατάσταση του έργου. Ο κύριος του έργου να επιλαμβάνεται αμέσως των βλαβών, ιδίως όταν προκύπτει ρύπανση του περιβάλλοντος. Στις περιπτώσεις αυτές να ενημερώνεται το Τμήμα Περιβάλλοντος.

Γ. Όροι κατά την αποξήλωση του έργου

1. Τα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα που θα προκύψουν κατά την αποξήλωση της εγκατάστασης, να παραδοθούν σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2016
2. Τα αδρανή υλικά να μεταφέρονται με ειδικά σκεπασμένα φορτηγά οχήματα (χρήση κατάλληλων καλυμμάτων) από αδειοδοτημένο συλλέκτη/μεταφορέα, σε κατάλληλο χώρο απόρριψης.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Απρίλιος 2020

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΘΕΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ, ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΩΝ

Τμήμα Γεωργίας: Απέστειλε γραπτώς τις απόψεις του με ημερ. 5/11/2019 και αναφέρει πως δεν πρόκειται για εύφορη γη και ως εκ τούτου δε φέρει ένσταση για το συγκεκριμένο έργο.

Τμήμα Δασών : Απέστειλε γραπτώς τις απόψεις του όπου ανάμεσα σε άλλα αναφέρει πως ο Οικότοπος Προτεραιότητας 1520* (Γυψούχες Στέπες) που εντοπίζεται σε μικρή έκταση εντός του χώρου του προτεινόμενου έργου, πρέπει να διατηρηθεί και να προστατευτεί.

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων: Απέστειλε γραπτώς τη συγκατάθεση του για το έργο με επιστολή ημερ. 25/11/2019.

Τμήμα Δημοσίων Έργων: Με ηλεκτρονικό μήνυμα ημερ 29/11/2019, αναφέρει πως θα πρέπει να γίνει κατάλληλος σχεδιασμό για διαχείριση των όμβριων υδάτων και να υποβληθεί μελέτη αντανάκλασεων σε σχέση με την άμεση γειτνίαση με τον αυτοκινητόδρομο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΧΑΡΤΗΣ ΜΕ ΤΗ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΤΟΠΟΥ 1520* (Gypsofila Linearofilia)
ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ

